

**AMANDMANI
NA PRIJEDLOG ZAKONA O PRIVREDNIM DRUŠTVIMA**

UPFBiH je ranije dostavilo prijedloge i sugestije na Nacrt Zakona o privrednim društvima od kojih je jedan dio usvojen i ugrađen u Prijedlog Zakona. Smatramo da bi prijedlozi koje dostavljamo u formi amandmana, doprinijeli poboljšanju privrednog abijenta, otklanjanju barijera u poslovanju, pravnoj sigurnosti i disciplini učesnika na tržištu.

Naše prijedloge dostavljamo ovlaštenim predlagачima da ih razmotre, pa ukoliko smatraju značajnim, u postupku usvajanja Prijedloga Zakona u parlamentu ulože kao svoje amandmane. Naši amandmani su sljedeći:

Primjedba na član 5.

**Član 5.
(Odgovornost za obaveze)**

- (1) Svaki član društva sa neograničenom solidarnom odgovornošću i komplementar u komanditnom društvu, odgovara za obaveze društva neograničeno solidarno cjelokupnom svojom imovinom.
- (2) Komanditor u komanditnom društvu, dioničar u dioničkom društvu i vlasnik udjela društva sa ograničenom odgovornošću ne odgovara za obaveze društva, osim kada:
- a) koristi društvo za postizanje ličnog cilja koji nije saglasan ciljevima drugih članova i društva u cjelini;
  - b) upravlja imovinom društva kao svojom imovinom;
  - c) koristi društvo za prevaru ili oštećenje svojih povjerilaca;
  - d) utiče na smanjenje imovine društva u svoju korist ili korist trećih lica, ili utiče da društvo preuzme obaveze iako je znao ili morao znati da društvo nije ili neće biti sposobno da izvrši svoje obaveze.

Amandman I

U članu 5. stavu 1. iza riječi „komplementar u komanditnom društvu,“ dodaju se

nove riječi „i komanditnom društvu na dionice“ ostali dio teksta nepromijenjen.

U članu 5. stavu 2. iza riječi „Dioničar u dioničkom društvu“ dodaju se nove riječi koje glase „dioničar u komanditnom društvu na dionice“.

U članu 5. stav 2. riječi „ne odgovara za obaveze društva, osim“ brišu se, a umjesto njih dodaje se sljedeći tekst „odgovaraju za obaveze društva, neograničeno solidarno, cjelokupnom svojom imovinom ukoliko“.

Obrazloženje

U čl. 94. stav 3. Prijedloga ZPD predviđena je mogućnost da se komanditno društvo može transformirati u novi oblik organizovanja - komanditno društvo na dionice. Odgovornost članova toga tipa društva (komplementara i dioničara) treba, također, regulirati saobrazno odgovornosti članova ostalih tipova privrednih društava.

Predložena izmjena stava 2. ima za cilj da se destimulišu vlasnici kapitala destimulišu da zlorabljavaju svoja privredna društva u cilju pribavljanja imovinske koristi i prevare povjerenika ili suvlasnika, čega smo u zadnje vrijeme svjedoci. Ista osoba osnuje pravno lice koje ne plaća svoje obaveze. Nakon toga isto lice osniva drugo pravno lice koje nastavlja sa prevarama i tako u nedogled. Takođe smo bili svjedoci da isti osnivač osnuje dva privredna društva, od kojih na jedno registruje imovinu a drugo pravno lice stupa u pravni promet. Pravno lice koje stupa u pravni promet ne izmiruje svoje obaveze a prvo pravno lice isisava dobit kroz ugovore između ta dva lica. (Primjer TUŠ-a).

Zbog toga mislimo da je neophodno direktno odrediti i precizirati odgovornost, vlasnika koji zlorabljuje vlastito društvo u cilju sticanja nedozvoljene dobiti ili namjerno nanosi štetu drugom licu.

Tako da nakon izmjene navedeni član glasi:

Član 5 (Odgovornost za obaveze)

- (1) Svaki član društva sa neograničenom solidarnom odgovornošću i komplementar u komanditnom društvu i komanditnom društvu na dionice, odgovara za obaveze društva neograničeno solidarno cjelokupnom svojom imovinom.
- (2) Komanditor u komanditnom društvu, dioničar u dioničkom društvu, dioničar u komanditnom društvu na dionice i vlasnik udjela društva sa ograničenom odgovornošću, odgovaraju za obaveze društva, neograničeno solidarno, cjelokupnom svojom imovinom ukoliko:
  - a. koristi društvo za postizanje ličnog cilja koji nije saglasan ciljevima drugih članova i društva u cjelini;
  - b. upravlja imovinom društva kao svojom imovinom;

- c. koristi društvo za prevaru ili oštećenje svojih povjerilaca;
- d. utiče na smanjenje imovine društva u svoju korist ili korist trećih lica, ili utiče da društvo preuzme obaveze iako je znao ili morao znati da društvo nije ili neće biti sposobno da izvrši svoje obaveze.

Primjedba na član 8.

Član 8. (Valjanost poslova)

Poslovi koje zaključi lice koje je svojim položajem ili na drugi način ovlašteno za zastupanje i predstavljanje društva, valjani su za treće lice i u slučaju da su zaključeni poslovi izvan djelatnosti upisane u registar društava, osim ako je treće lice znalo ili moralo znati da su takvi poslovi izvan djelatnosti društva.

Amandman II

U članu 8. riječi: „koje je svojim položajem ili na drugi način ovlašteno za zastupanje i predstavljanje društva „ se zamjenjuju riječima „ ovlašteno za zastupanje društva“ a dalji tekst se nastavlja.

Obrazloženje

Predložena odredba uvodi pravnu nesigurnost obzirom da je potpuno nezgrapna, te pravno preširoko definisana. Postavlja se pitanje šta znači lice koje je svojim položajem ili na drugi način ovlašteno za zastupanje? Zašto onda postoji sudski registar. Naša primjedba ima za cilj uspostavljanje veće pravne sigurnosti. Ovde je u pitanju pravni promet za koji je bitan institut zastupanja. To je radnja preduzeta u ime i za račun društva čiji su pravni učinci sticanje, mijenjanje i prestanak prava i obaveza za društvo. I ZOO reguliše zastupanje (čl. 84 -98).Predstavljanje je ovlaštenje koje nema pravni učinak preuzimanja materijalnih obaveza za društvo. Predstavljanje nije važno za pravni promet i ne upisuje se u registar društava.

Tako da nakon izmjene navedeni član glasi:

Član 8. (Valjanost poslova)

Poslovi koje zaključi lice koje je svojim položajem ili na drugi način ovlašteno za zastupanje društva, valjani su za treće lice i u slučaju da su zaključeni poslovi izvan djelatnosti upisane u registar društava, osim ako je treće lice znalo ili moralo znati da su takvi poslovi izvan djelatnosti društva.

Primjedba na član 12.

Član 12. (Elementi)

- (1) Firma društva sa neograničenom solidarnom odgovornošću mora sadržavati prezime najmanje jednog člana, uz oznaku da ih ima više, i oznaku "d.n.o."
- (2) Firma komanditnog društva mora sadržavati prezime najmanje jednog komplementara i oznaku "k.d.", a ne smije sadržavati imena komanditora.
- (3) Firma društva sa ograničenom odgovornošću mora sadržavati oznaku "d.o.o."
- (4) Firma dioničkog društva mora sadržavati oznaku "d.d."
- (5) Firma iz st. (1) i (2) ovog člana obavezno sadrži firmu drugog društva koje je član društva sa neograničenom solidarnom odgovornošću ili komplementar komanditnog društva.

Amandman III

U članu 12. dodaje se novi kao 3. stav koji glasi:

" Firma komanditnog društva na dionice mora sadržavati prezime najmanje jednog komplementara i oznaku "k.d.d.".

Dosadašnji stavovi 3. 4. i 5. postaju stavovi 4., 5. i 6.

Dodaje se novi stav 7. koji glasi: **„Firma sadrži sjedište društva“.**

Obrazloženje

Firma komanditnog društva na dionice mora se razlikovati od firme prostog komanditnog društva (k.d.). U ovom tipu društva komanditori imaju pravni status dioničara.

Sjedište društva treba da je obavezan element firme kao što je to predviđeno za podružnicu (Prijedlog čl. 14). Sjedište je značajno za platni promet, sudsku i upravnu nadležnost, fiskalna davanja, poslovnu i drugu korespondenciju.

Tako da nakon izmjene navedeni član glasi:

Član 12. (Elementi)

- (1) Firma društva sa neograničenom solidarnom odgovornošću mora sadržavati prezime najmanje jednog člana, uz oznaku da ih ima više, i oznaku "d.n.o."
- (2) Firma komanditnog društva mora sadržavati prezime najmanje jednog komplementara i oznaku "k.d.", a ne smije sadržavati imena komanditora.

- (3) Firma komanditnog društva na dionice mora sadržavati prezime najmanje jednog komplementara i oznaku "k.d.d
- (4) Firma društva sa ograničenom odgovornošću mora sadržavati oznaku "d.o.o."
- (5) Firma dioničkog društva mora sadržavati oznaku "d.d."
- (6) Firma iz st. (1) i (2) ovog člana obavezno sadrži firmu drugog društva koje je član društva sa neograničenom solidarnom odgovornošću ili komplementar komanditnog društva.
- (7) Firma sadrži sjedište društva

Primjedbe na član 14.

Član 14.

(Dodatni elementi)

- (1) Firma može sadržavati dodatne elemente koji bliže označavaju društvo i sjedište društva.
- (2) Društvo može koristiti skraćenu firmu, koja mora sadržavati oznake po kojima se razlikuje od drugih firmi i oznaku oblika društva. (3) Firma podružnice mora sadržavati punu firmu društva, oznaku da je podružnica i sjedište podružnice.

Amandman IV

U članu 14 u stavu 1. brišu se riječi: „ i sjedište društva“.

O b r a z l o ž e n j e

Predloženo rješenje je konsekventno prethodnom amandmanu.

Tako da nakon izmjene navedeni član glasi:

Član 14.

(Dodatni elementi)

- (1) Firma može sadržavati dodatne elemente koji bliže označavaju društvo.
- (2) Društvo može koristiti skraćenu firmu, koja mora sadržavati oznake po kojima se razlikuje od drugih firmi i oznaku oblika društva.
- (3) Firma podružnice mora sadržavati punu firmu društva, oznaku da je podružnica i sjedište podružnice.

Primjedba na član 25.

Član 25.

(Odgovornost)

- (1) Lice kome je povjereno obavljanje određenih poslova u okviru djelatnosti društva, ovlašteno je poduzimati sve radnje i zaključivati poslove koji se uobičajeno obavljaju ili nastaju uz poslove koji su mu povjereni.

(2) Društvo odgovara za obaveze koje, u njegovo ime, od njega ovlašteno lice stvori prekoračenjem ovlaštenja, ako treće lice nije znalo ili nije moglo znati za prekoračenje ovlaštenja.

Amandman V

U članu 25. stav 2. briše se.

Obrazloženje

Mišljenja smo da ova odredba može nanijeti ozbiljnu štetu vlasnicima kapitala, obzirom da teret dokazivanja stavlja na privredno društvo. Svrha postojanja Registra društava da bude javan i da svako može uvidom u registar doći do podataka koji su mu neophodni u njegovom poslovanju. Također, svaka registracija i izmjena registracije objavljuje se u Službenim novinama Federacije BiH. Osim toga svako lice koje učestvuje u pravnom prometu može od druge strane zahtjevati da mu dostavi izvod iz registra na osnovu kojih će imati sve činjenice koje su mu potrebne. Sigurni smo da svi predloženi argumenti predstavljaju dovoljnu zaštitu svim licima koji učestvuju u pravnom prometu.

Potpuno nepotrebno je da zakon posebno štiti stranu koja ne želi ili neće da se koristi svojim pravima, odnosno pravo na uvid u sudski registar. Razlog više je da treće lice prije potpisivanja ugovora, ima pravo tražiti da mu se dostavi izvod iz registra iz kojeg će se vidjeti obim ovlaštenja i djelatnost društva.

Ukoliko Predložena odredba ostane u tekstu zakona, moguće su manipulacije njenom primjenom u praksi što će dovesti do pravne nesigurnosti, jer vlasnik firme može trpjeti nesagledive posljedice, za koje nije znao ili nije ni mogao znati. Šta znači inače institut ograničenja ovlaštenja u pravnom prometu, koji se upisuje u registar privrednih društava, kada se on neće primjenjivati u praksi.

Pitanje dokazivanja savjesnosti trećeg u stavu 2. obaveza je društvo što nije ispravno. Polazeći od načela javnosti registra treće lice je u mogućnosti da utvrdi djelatnost odnosno prekoračenje djelatnosti društva, uključujući i obavještanje u Službenim novinama.

Ističemo da je ovakav amandman uložen na Nacrt zakona i da je usvojen od Ministarstva za energetiku, industriju i rudarstvo, što je navedeno i u tekstu dokumenta „Komentari i uporedni prikaz usklađenosti“ dostavljen zastupnicima, ali nije našao svoje mjesto u Prijedlogu Zakona.

Tako da nakon izmjene navedeni član glasi:

**Član 25.
(Odgovornost)**

(1) Lice kome je povjereno obavljanje određenih poslova u okviru djelatnosti društva, ovlašteno je poduzimati sve radnje i zaključivati poslove koji se uobičajeno obavljaju ili nastaju uz poslove koji su mu povjereni.

Primjedba na član 26.

**Član 26.
(Prokura)**

(1) Prokura je pismeno ovlaštenje za poduzimanje svih pravnih radnji i poslova u ime i za račun društva, osim prenosa i opterećenja nekretnina, ako ovlaštenje za to nije posebno i izričito navedeno.

(2) Prokura se može dati samo za podružnicu, što se izričito navodi u registru društava i prilikom istupanja prokuriste, a u protivnom se smatra da je prokura data za društvo u cjelini. (3) Prokura se može dati svakom punoljetnom i potpuno poslovno sposobnom licu bez obzira na dužnost i poslove koje obavlja, izuzev, ako drugačije nije predviđeno aktom o osnivanju društva, odnosno statutom društva.

(4) Prokura se ne može dati pravnom licu.

(5) Prokura je neprenosiva.

Amandman VI

U članu 26. stav 5. treba brisati.

Objasnenje

Identično rješenje je predviđeno u čl. 31. stavu 3.

Tako da nakon izmjene navedeni član glasi:

**Član 26.
(Prokura)**

(1) Prokura je pismeno ovlaštenje za poduzimanje svih pravnih radnji i poslova u ime i za račun društva, osim prenosa i opterećenja nekretnina, ako ovlaštenje za to nije posebno i izričito navedeno.

(2) Prokura se može dati samo za podružnicu, što se izričito navodi u registru društava i prilikom istupanja prokuriste, a u protivnom se smatra da je prokura data za društvo u cjelini.

(3) Prokura se može dati svakom punoljetnom i potpuno poslovno sposobnom licu bez obzira na dužnost i poslove koje obavlja, izuzev, ako drugačije nije predviđeno aktom o osnivanju društva, odnosno statutom društva.

(4) Prokura se ne može dati pravnom licu.

Primjedba na član 31.

Član 31.

(Davanje i prestanak prokure)

(1) Davanje i prestanak prokure društvo je dužno prijaviti za upis u registar društava. (2) Prokurist deponuje svoj potpis kod registarskog suda, a prilikom zastupanja društva dužan je uz potpis staviti naznaku da nastupa kao prokurist.

(3) Prokura prestaje opozivom od društva i otkazom od prokuriste

Amandman VII

U članu 31. dodaje se novi, kao 1. stav koji glasi:

„ Prokuru daje i opoziva direktor društva uz prethodnu saglasnost nadzornog odbora“.

Dosadašnji stavovi 1-3. postaju stavovi 2-4.

Obrazloženje

Obzirom na zakonska ovlaštenja prokuriste (preduzimanje svih pravnih radnji i poslova) zakonom, a ne statutom, bi trebalo precizirati koji organi društva daju i opozivaju prokuru. To je direktor, kao zakonski zastupnik uz saglasnost nadzornog odbora, kao najvišeg operativnog organa upravljanja.

Tako da nakon izmjene navedeni član glasi:

Član 31.

(Davanje i prestanak prokure)

(1) Prokuru daje i opoziva direktor društva uz prethodnu saglasnost nadzornog odbora.

(2) Davanje i prestanak prokure društvo je dužno prijaviti za upis u registar društava.

(3) Prokurist deponuje svoj potpis kod registarskog suda, a prilikom zastupanja društva dužan je uz potpis staviti naznaku da nastupa kao prokurist.

(4) Prokura prestaje opozivom od društva i otkazom od prokuriste

Primjedna na član 32.

Član 32.

(Lica koja imaju posebne dužnosti prema društvu)

(1) Posebne dužnosti prema društvu imaju:

- a) članovi društva sa neograničenom solidarnom odgovornošću i komplementari;
- b) član društva sa ograničenom odgovornošću koji posjeduje značajno učešće u osnovnom kapitalu društva ili član društva sa ograničenom odgovornošću koji je kontrolni član društva u smislu povezanih lica;
- c) dioničar koji posjeduje značajno učešće u osnovnom kapitalu društva ili dioničar koji je kontrolni dioničar u smislu povezanih lica;
- d) članovi uprave, predsjednik i članovi nadzornog odbora, zastupnici i prokuristi; e) likvidacioni upravnik.

(2) Značajno učešće u osnovnom kapitalu društva u smislu stava (1) tač. b) i c) ovog člana iznosi učešće od najmanje 20% u osnovnom kapitalu društva.

(3) Kontrolni član društva ili kontrolni dioničar u smislu stava (1) tač. b) i c) ovog člana je lice koje ima više od 50% glasačkih prava u privrednom društvu na osnovu običnih dionica ili koje na drugi način vrši kontrolni uticaj nad upravljanjem i vođenjem poslova društva.

(4) Lica iz stava (1) ovog člana izvršavaju svoje poslove savjesno, sa pažnjom dobrog privrednika i u razumnom uvjerenju da djeluju u najboljem interesu društva (u daljem tekstu: dužna pažnja).

(5) Lice koje postupi sa dužnom pažnjom ne odgovara za štetu koja iz takve procjene nastane za društvo

Amandman VIII

U članu 32. stav 1. tačka d. mijenja se i glasi:

„ Direktor i izvršni direktori, predsjednik i članovi nadzornog odbora, zastupnici i prokuristi društva“.

Obrazloženje

U zakonu treba izričito naglasiti da posebne dužnosti prema društvu mora imati direktor (predsjednik Uprave) i predsjednik nadzornog odbora jer zakon u materiji o nadzornom odboru i upravi (čl. 247 – 267) posebno naglašava te dužnosnike. Teško je objasniti da lični interes može imati član uprave i nadzornog odbora, a ne i predsjednici.

Tako da nakon izmjena navedeni član glasi:

Član 32.

(Lica koja imaju posebne dužnosti prema društvu)

(1) Posebne dužnosti prema društvu imaju:

- a) članovi društva sa neograničenom solidarnom odgovornošću i komplementari;

- b) član društva sa ograničenom odgovornošću koji posjeduje značajno učešće u osnovnom kapitalu društva ili član društva sa ograničenom odgovornošću koji je kontrolni član društva u smislu povezanih lica;
  - c) dioničar koji posjeduje značajno učešće u osnovnom kapitalu društva ili dioničar koji je kontrolni dioničar u smislu povezanih lica;
  - d) direktor i izvršni direktori, predsjednik i članovi nadzornog odbora, zastupnici i prokuristi društva;
  - e) likvidacioni upravnik.
- (2) Značajno učešće u osnovnom kapitalu društva u smislu stava (1) tač. b) i c) ovog člana iznosi učešće od najmanje 20% u osnovnom kapitalu društva.
- (3) Kontrolni član društva ili kontrolni dioničar u smislu stava (1) tač. b) i c) ovog člana je lice koje ima više od 50% glasačkih prava u privrednom društvu na osnovu običnih dionica ili koje na drugi način vrši kontrolni uticaj nad upravljanjem i vođenjem poslova društva.
- (4) Lica iz stava (1) ovog člana izvršavaju svoje poslove savjesno, sa pažnjom dobrog privrednika i u razumnom uvjerenju da djeluju u najboljem interesu društva (u daljem tekstu: dužna pažnja).
- (5) Lice koje postupi sa dužnom pažnjom ne odgovara za štetu koja iz takve procjene nastane za društvo.

Primjedba na član 35.

Član 35.

(Tužba zbog odobravanja poslova u kojima postoji lični interes)

- (1) Društvo može podnijeti tužbu protiv lica iz člana 32. stav (1) ovog zakona koje je imalo lični interes u pravnom poslu i tražiti naknadu štete ako za taj pravni posao nije pribavljeno prethodno odobrenje ili ako nadležnom organu društva prilikom donošenja odluke o odobravanju pravnog posla nisu predstavljene sve činjenice od značaja za donošenje takve odluke.
- (2) Ako je tuženi član uprave, društvo zastupa lice imenovano od strane nadležnog organa društva, u skladu sa statutom društva

Amandman IX

U članu 35. dodaje se novi stav 2. i 3. koji glase:

„ Ako su stečeni uslovi iz stava 1. ovog člana, tužbu u ime i za račun društva može podnijeti član društva čiji je vlasnički udio najmanje 5%.

Tužba se podnosi u roku od tri mjeseca od saznanja za prekršaj, a najkasnije godinu dana od učinjenog prekršaja pravila iz stava 1 ovog člana“.

Dosadašnji stav 2. postaje stav 4. u kojem se iza riječi „društva“ briše zarez i dodaju riječi „Skupština i Nadzorni odbor“ i stavlja tačka a ostali dio teksta se briše.

Obrazloženje

Pravo na podnošenje tužbe treba dati i članu društva (dioničaru) jer malo je vjerovatno da će u praksi biti slučajevi da društvo podnese tužbu protiv kontrolnog člana društva ili onog koji ima značajno učešće ili direktora ili predsjednika i članova nadzornog odbora. Jače se štite interesi društva i ostalih članova. Zato član društva tužbu može podnijeti isključivo u ime i za račun društva. U pitanju je tzv. indirektna tužba. Pravo podnošenja tužbe vezano je za subjektivni i objektivni rok - tri mjeseca odnosno godinu dana.

Tako da nakon izmjene navedeni član sada glasi:

Član 35.

(Tužba zbog odobravanja poslova u kojima postoji lični interes)

(1) Društvo može podnijeti tužbu protiv lica iz člana 32. stav (1) ovog zakona koje je imalo lični interes u pravnom poslu i tražiti naknadu štete ako za taj pravni posao nije pribavljeno prethodno odobrenje ili ako nadležnom organu društva prilikom donošenja odluke o odobravanju pravnog posla nisu predstavljene sve činjenice od značaja za donošenje takve odluke.

(2) Ako su stečeni uslovi iz stava 1. ovog člana, tužbu u ime i za račun društva može podnijeti član društva čiji je vlasnički udio najmanje 5%.

(3) Tužba se podnosi u roku od tri mjeseca od saznanja za prekršaj, a najkasnije godinu dana od učinjenog prekršaja pravila iz stava 1 ovog člana“.

(4) Ako je tuženi član uprave, društvo zastupa lice imenovano od strane nadležnog organa društva (Skupština i Nadzorni odbor).

Primjedba na član 37.

Član 37.

(Tužba zbog povrede dužnosti izbjegavanja sukoba interesa)

(1) Društvo može podnijeti tužbu protiv lica iz člana 32. stav (1) ovog zakona koje povrijedi dužnost izbjegavanja sukoba interesa iz člana 36. ovog zakona, kojom može tražiti:

a) naknadu štete ili

b) prenos na društvo koristi koje je to lice, odnosno povezano lice iz člana 34. stav (3) ovog zakona ostvarilo kao posljedicu te povrede dužnosti.

(2) Ako je tuženi član uprave, društvo zastupa lice imenovano od strane nadležnog organa društva, u skladu sa statutom društva.

Amandman X

U članu 37. iza riječi „Društvo“ dodaju se nove riječi koje glase „**ili član društva čiji je vlasnički udio najmanje 5% u ime i za račun društva**“ a ostali tekst je nepromijenjen.

U istom članu dodaje se novi stav 2., koji glasi:

„Rokovi za podnošenje tužbe su isti kao u članu 35. stav 3.“

Dosadašnji stav 2. se briše.

Objasnenje

I u slućaju prekršaja sukoba interesa treba instituisati pravo članu društva da podnese tužbu radi jaće zaštite interesa društva i ostalih članova. Pravo na podnošenje tužbe se vremenski dimenzionira. Brisanje stava 2. iz razloga što je već sadržan u članu 35. stav 4.

Tako da nakon izmjene navedeni član sada glasi

Ćlan 37.

(Tužba zbog povrede dužnosti izbjegavanja sukoba interesa)

(1) Društvo ili ćlan društva ćiji je vlasnićki udio najmanje 5% u ime i za račun društva mođe podnijeti tužbu protiv lica iz ćlana 32. stav (1) ovog zakona koje povrijedi dužnost izbjegavanja sukoba interesa iz ćlana 36. ovog zakona, kojom mođe tražiti:

a) naknadu štete ili

b) prenos na društvo koristi koje je to lice, odnosno povezano lice iz ćlana 34. stav (3) ovog zakona ostvarilo kao posljedicu te povrede dužnosti.

(2) Rokovi za podnošenje tužbe su isti kao u ćlanu 35. stav 3.

Primjedba na ćlan 44.

Ćlan 44.

(Osnovni kapital)

(1) Osnovni kapital društva je iznos kapitala koji su upisali ćlanovi društva na osnovu osnivaćkog akta.

(2) Promjena osnovnog kapitala se upisuje na osnovu statuta ili izmjena statuta društva.

(3) Dionićko društvo i društvo sa ogranićenom odgovornošću ima osnovni kapital, najmanje u iznosu utvrđenom ovim zakonom.

(4) Posebnim zakonom za društva koja obavljaju posebne djelatnosti mođe se utvrditi veći iznos osnovnog kapitala.

(5) Dio osnovnog kapitala koji je jednak ulozima u gotovini mođe biti potpuno ili djelimićno uplaćen (upisan ali neuplaćen osnovni kapital).

(6) Osnovni kapital društva se mođe uvećavati ili smanjivati.

(7) U slučaju smanjivanja kapitala osnovni kapital ne može biti smanjen ispod iznosa minimalnog osnovnog kapitala utvrđenog ovim zakonom.

Amandman XI

U članu 44. u stavu 7. iza riječi „utvrđenog“ dodaju se riječi „posebnim zakonima“ stavlja se tačka, a ostali dio teksta se briše

Obrazloženje

Princip da se osnovni kapital ne može umanjiti ispod zakonskog minimuma utvrđenog ovim zakonom, treba da važi i za društva koja obavljaju posebne djelatnosti (banke, profesionalne posrednika, osiguravajuća i reosiguravajuća društva, leasing društva).

Tako da nakon izmjena navedeni član sada glasi:

Član 44. (Osnovni kapital)

- (1) Osnovni kapital društva je iznos kapitala koji su upisali članovi društva na osnovu osnivačkog akta.
- (2) Promjena osnovnog kapitala se upisuje na osnovu statuta ili izmjena statuta društva.
- (3) Dioničko društvo i društvo sa ograničenom odgovornošću ima osnovni kapital, najmanje u iznosu utvrđenom ovim zakonom.
- (4) Posebnim zakonom za društva koja obavljaju posebne djelatnosti može se utvrditi veći iznos osnovnog kapitala.
- (5) Dio osnovnog kapitala koji je jednak ulozima u gotovini može biti potpuno ili djelimično uplaćen (upisan ali neuplaćen osnovni kapital).
- (6) Osnovni kapital društva se može uvećavati ili smanjivati.
- (7) U slučaju smanjivanja kapitala osnovni kapital ne može biti smanjen ispod iznosa minimalnog osnovnog kapitala utvrđenog posebnim zakonima.

Primjedba na član 46.

Član 46. (Vrijednost uloga)

- (1) Vrijednost uloga u stvarima i pravima mora biti određena u osnivačkom aktu ili statutu društva, ako ovim zakonom nije drugačije utvrđeno.

(2) Vrijednost uloga u stvarima i pravima u dioničkom društvu i društvu sa ograničenom odgovornošću određuje se na osnovu procjene prihvaćene ugovorom od strane svih osnivača.

Amandman XII

U članu 46. stavu 2. poslije riječi „procjene“ dodaju se riječi „**ovlaštenog lica ili institucije i** „, a dalji tekst je nepromijenjen.

Objasnenje

Procjenu vrijednosti uloga u stvarima i pravima treba isključivo da vrše ovlaštena lica ili institucije (sudski vještaci, revizorske kuće) što treba ovim, sistemskim zakonom propisati.

Tako da nakon izmjene navedeni član sada glasi:

Član 46. (Vrijednost uloga)

(1) Vrijednost uloga u stvarima i pravima mora biti određena u osnivačkom aktu ili statutu društva, ako ovim zakonom nije drugačije utvrđeno.

(2) Vrijednost uloga u stvarima i pravima u dioničkom društvu i društvu sa ograničenom odgovornošću određuje se na osnovu procjene ovlaštenog lica ili institucije prihvaćene ugovorom od strane svih osnivača.

Primjedba na član 53.

Član 53. (Društva sa uzajamnim učešćem)

Društva sa uzajamnim učešćem u osnovnom kapitalu su povezana društva kod kojih svako društvo ima učešće u osnovnom kapitalu drugog društva.

Amandman XIII

U članu 53. dodaje se novi stav 2. koji glasi:

„Odnosi između društava uređuju se srazmjerno nominalnom iznosu učešća jednog društva u ukupnom osnovnom kapitalu drugog društva“.

Obrazloženje

Naglašen isti princip kao kod odnosa vladajuće – zavisno društvo. Ako se ne reguliše zakonom u praksi bi se mogla primijeniti i druga rješenja. Po ovom pitanju nema autonomije ulagača.

Tako da nakon izmjena navedeni član sada glasi:

Član 53. (Društva sa uzajamnim učešćem)

- (1) Društva sa uzajamnim učešćem u osnovnom kapitalu su povezana društva kod kojih svako društvo ima učešće u osnovnom kapitalu drugog društva.
- (2) Odnosi između društava uređuju se srazmjerno nominalnom iznosu učešća jednog društva u ukupnom osnovnom kapitalu drugog društva.

Primjedba na član 57.

Član 57. (Zajedničke odredbe za povezana društva)

- (1) Vladajuće društvo neograničeno solidarno odgovara povjericima u postupku stečaja zavisnog društva ako je stečaj prouzrokovan obavezujućim nalogima, odlukama ili uputstvima vladajućeg društva.
- (2) Ako vladajuće društvo dovede zavisno društvo u položaj da izvrši za sebe štetan pravni posao ili da na svoju štetu nešto učini ili propusti da učini, nadoknadiće zavisnom društvu štetu prouzrokovanu po tom osnovu.
- (3) Zahtjev za naknadu štete iz stava (2) ovog člana, u ime zavisnog društva, mogu podnijeti dioničari i članovi zavisnog društva koji posjeduju ili predstavljaju najmanje 10% osnovnog kapitala tog društva ili statutom određeni manji dio, kao i povjerioci društva čija potraživanja iznose više od 10% osnovnog kapitala zavisnog društva.
- (4) Pored vladajućeg društva, kao solidarni dužnici odgovaraju članovi uprave vladajućeg društva koji su zavisno društvo doveli u položaj da izvrši za sebe štetan pravni posao ili da na svoju štetu nešto učini ili propusti da učini.
- (5) Kao solidarni dužnici odgovaraju i članovi uprave zavisnog društva ako su povrijedili svoje dužnosti, osim ako su postupali po uputstvima uprave vladajućeg društva.

Amandman XIV

Iza člana 57. „Zajedničke odredbe za povezana društva“ dodaje se novi član 57 a) koji glasi:

- (1) Vladajuće društvo može zavisnom društvu davati obvezujuća uputstva, naloge i odluke.
- (2) Vladajuće društvo odgovara neograničeno solidarno za obaveze koje je zavisno

društvo preuzelo postupajući po obvezujućim uputstvima, nalogima i odlukama“.

Obrazloženje

Prednja rješenja su mutatis mutandis postojala u tekstu ZPD iz 1999.god. Zakonom treba jasno regulisati pravni odnos na relaciji vladajuće – zavisno društvo u pogledu: a)obvezujućih uputstava i b) odgovornosti povodom istih. Ne mogu vladajuća društva, iz BiH ili inostranstva, davati obvezujuća uputstva zavisnim društvima u BiH, a da povodom njih uopšte ne odgovaraju povjeriocima zavisnih društava. U većini slučaja zavisna društva su smještena u FBiH pa njima i povjeriocima treba obezbijediti pravnu zaštitu.

Tako da ukoliko se usvoji primjedba novi član glasi:

57 a)

(1)Vladajuće društvo može zavisnom društvu davati obvezujuća uputstva, naloge i odluke.

(2)Vladajuće društvo odgovara neograničeno solidarno za obaveze koje je zavisno društvo preuzelo postupajući po obvezujućim uputstvima, nalogima i odlukama“.

Primjedba na član 58.

Član 58.

(Poslovno udruženje)

- (1) Poslovno udruženje je ekonomska interesna grupacija koju mogu osnovati dva ili više društava, radi unapređenja, promocije i usklađivanja obavljanja svojih djelatnosti.
- (2) Poslovno udruženje se ne osniva radi sticanja dobiti.
- (3) Poslovno udruženje je pravno lice.
- (4) Poslovno udruženje upisuje se u registar društava u skladu s odredbama zakona kojim se uređuje registracija poslovnih subjekata.
- (5) Oznaka "poslovno udruženje" navodi se u firmi.
- (6) Poslovno udruženje istupa u pravnom prometu u svoje ime i za račun svojih članova i u ime i za račun svojih članova.
- (7) Za obaveze preuzete u pravnom prometu poslovno udruženje odgovara svojom imovinom, a članovi odgovaraju na način određen ugovorom o osnivanju, odnosno ugovorom s trećim licem.
- (8) Ugovorom o osnivanju utvrđuje se naziv, vrijeme osnivanja i trajanja, cilj i djelatnost, sjedište, upravljanje, zastupanje, odgovornost, pristupanje, istupanje, istupanje u pravnom prometu, isključenje, imovina, nadzor, prestanak, kao i druga pitanja značajna za ostvarivanje ciljeva osnivanja poslovnog udruženja.

Amandman XV

U članu 58. stav 7. se mijenja i glasi:

„Za obaveze preuzete u pravnom prometu poslovno udruženje odgovara cjelokupnom svojom imovinom, a za obaveze koje prelaze njegovu imovinu odgovaraju svi članovi neograničeno i solidarno“.

Objasnenje

Neograničena solidarna odgovornost članova poslovnog udruženja treba da obezbi jedi: a) punu pravnu sigurnost trećih lica/povjericaca i disciplinu u izvršavanju obaveza jer imovina udruženja može biti izuzetno mala (kancelarijski inventar) i b) jaču povezanost članova udruženja, a naročito, njihovu kontrolu nad poslovanjem udruženja kod stvaranja obaveza, svi članovi mogu potpasti pod odgovornost.

Tako da nakon izmjena navedeni član sada glasi:

Član 58 (Poslovno udruženje)

- (1) Poslovno udruženje je ekonomska interesna grupacija koju mogu osnovati dva ili više društava, radi unapređenja, promocije i usklađivanja obavljanja svojih djelatnosti.
- (2) Poslovno udruženje se ne osniva radi sticanja dobiti.
- (3) Poslovno udruženje je pravno lice.
- (4) Poslovno udruženje upisuje se u registar društava u skladu s odredbama zakona kojim se uređuje registracija poslovnih subjekata.
- (5) Oznaka "poslovno udruženje" navodi se u firmi.
- (6) Poslovno udruženje istupa u pravnom prometu u svoje ime i za račun svojih članova i u ime i za račun svojih članova.
- (7) Za obaveze preuzete u pravnom prometu poslovno udruženje odgovara cjelokupnom svojom imovinom, a za obaveze koje prelaze njegovu imovinu odgovaraju svi članovi neograničeno i solidarno.
- (8) Ugovorom o osnivanju utvrđuje se naziv, vrijeme osnivanja i trajanja, cilj i djelatnost, sjedište, upravljanje, zastupanje, odgovornost, pristupanje, istupanje, istupanje u pravnom prometu, isključenje, imovina, nadzor, prestanak, kao i druga pitanja značajna za ostvarivanje ciljeva osnivanja poslovnog udruženja.

Primjedba na član 64.

Član 64.

(Pojam spajanja, pripajanja, podjele i promjene oblika društva)

- (1) Dva ili više društava mogu se spojiti tako da prenosom imovine i obaveza bez provođenja likvidacije osnuju novo društvo, koje postaje njihov pravni sljednik.

- (2) Društvo se može pripojiti prenosom imovine i obaveza bez provođenja likvidacije drugom društvu, koje postaje njegov pravni sljednik.
- (3) Društvo se može podijeliti prenosom imovine i obaveza bez provođenja likvidacije na dva ili više društava, koja postaju njegovi pravni sljednici, solidarno odgovorni za njegove obaveze na jedan od sljedećih načina: pripajanjem, kada društvo koje se dijeli prenese na dva ili više postojećih društava ukupnu imovinu i obaveze, ili, osnivanjem novih društava, kada društvo koje se dijeli prenese na dva ili više novih društava ukupnu imovinu i obaveze.
- (4) U slučajevima spajanja, pripajanja ili podjele društva, u smislu odredaba st. (1), (2) i (3) ovog člana, dioničari ili vlasnici udjela spojenog, pripojenog ili podijeljenog društva dobijaju dionice (udjele) društva sljednika, uz mogućnost isplate u novcu do 10% ukupne nominalne vrijednosti dionica (udjela) koje društva sljednici emituju po tom osnovu.
- (5) Svako društvo, isključujući društvo sa neograničenom solidarnom odgovornošću i otvoreno dioničko društvo, može promijeniti oblik.
- (6) Otvoreno dioničko društvo može se podijeliti, u skladu sa stavom (3) ovog člana, pripajanjem sa dva ili više postojećih otvorenih dioničkih društava ili podjelom na dva ili više novih otvorenih dioničkih društava.

Amandman XVI

U članu 64. stavu 3. poslije riječi „pravni sljednici, „ dodaje se riječ“ neograničeno“ a dalji tekst ostaje nepromijenjen.

Obrazloženje

Ako se društvo podijeli (cijepa) na dva ili više društava, ona postaju pravni sljednici i treba da sva ta nova društva neograničeno solidarno odgovaraju za postojeće obaveze. Obaveze su stvorene prije reorganizacije (podjele) i povjeriocima je stajala na raspolaganju, za namirenje potraživanja cjelokupna imovina društva koje se sada cijepa. U protivnom, moguće je Planom reorganizacije (čl. 67) predvidjeti ograničenu odgovornost društava sljednika što povjerioca (npr. banku) može dovesti u tešku finansijsku situaciju kod naplate potraživanja.

Nakon izmjena navedeni član sada glasi

Član 64.

(Pojam spajanja, pripajanja, podjele i promjene oblika društva)

- (1) Dva ili više društava mogu se spojiti tako da prenosom imovine i obaveza bez provođenja likvidacije osnuju novo društvo, koje postaje njihov pravni sljednik.
- (2) Društvo se može pripojiti prenosom imovine i obaveza bez provođenja likvidacije drugom društvu, koje postaje njegov pravni sljednik.
- (3) Društvo se može podijeliti prenosom imovine i obaveza bez provođenja likvidacije na dva ili više društava, koja postaju njegovi pravni sljednici, neograničeno solidarno odgovorni za njegove obaveze, na jedan od sljedećih načina: pripajanjem, kada društvo koje se dijeli

prenese na dva ili više postojećih društava ukupnu imovinu i obaveze, ili, osnivanjem novih društava, kada društvo koje se dijeli prenese na dva ili više novih društava ukupnu imovinu i obaveze.

(4) U slučajevima spajanja, pripajanja ili podjele društva, u smislu odredaba st. (1), (2) i (3) ovog člana, dioničari ili vlasnici udjela spojenog, pripojenog ili podijeljenog društva dobijaju dionice (udjele) društva sljednika, uz mogućnost

isplate u novcu do 10% ukupne nominalne vrijednosti dionica (udjela) koje društva sljednici emituju po tom osnovu.

(5) Svako društvo, isključujući društvo sa neograničenom solidarnom odgovornošću i otvoreno dioničko društvo, može promijeniti oblik.

(6) Otvoreno dioničko društvo može se podijeliti, u skladu sa stavom (3) ovog člana, pripajanjem sa dva ili više postojećih otvorenih dioničkih društava ili podjelom na dva ili više novih otvorenih dioničkih društava.

Primjedba na član 76.

Član 76.

(Pojam i osnivanje)

Društvo sa neograničenom solidarnom odgovornošću je društvo najmanje dva lica koja su neograničeno solidarno odgovorna za obaveze društva.

Amandman XVII

U članu 76. briše se tačka i dodaju riječi „cjelokupnom svojom imovinom“

Obrazloženje

Jasno treba istaći da je to tip društva sa neograničenim poslovnim rizikom jer članovi odgovaraju neograničeno solidarno cjelokupnom svojom imovinom. Dakle, odgovaraju i ličnom neunesenom imovinom.

Nakon izmjene navedeni član sada glasi

Član 76.

(Pojam i osnivanje)

Društvo sa neograničenom solidarnom odgovornošću je društvo najmanje dva lica koja su neograničeno solidarno odgovorna za obaveze društva cjelokupnom svojom imovinom.

Primjedba na član 79.

Član 79. **(Ulozi članova)**

- (1) Ulozi članova u društvo sa neograničenom solidarnom odgovornošću mogu biti u novcu, stvarima, pravima i izvršenim uslugama.
- (2) Vrijednost uloga u stvarima, pravima i vršenju usluga utvrđuje se ugovorom o osnivanju društva.
- (3) Ulozi članova su jednake vrijednosti.
- (4) Svaki član će uplatiti ili unijeti svoj ulog u roku utvrđenom ugovorom, a u slučaju da rok nije ugovoren, najkasnije dva mjeseca nakon upisa osnivanja društva u registar društava.
- (5) Ulozi članova postaju imovina društva.

Amandman XIII

U članu 79. stavu 2. na kraju umjesto tačke stavlja se zarez i tekst“ kao i vrijednost uloga koji mora biti u novcu“

U članu 79. stavu 3. umjesto tačke stavlja se zarez i tekst „ ako ugovorom nije drugačije određeno“.

Objasnenje

Da bi društvo moglo početi funkcionisati potrebno je da posjeduje gotov novac, a ne samo stvari i prava. S toga je potrebno da se neki procenat uloga sastoji u novcu (manje kupovine odmah nakon upisa društva).

Formulu po kojoj ulozci članova imaju jednake vrijednosti teško je ostvariti u praksi pa je potrebno predvidjeti fleksibilno rješenje. Isto rješenje je u uporednim pravima. Dakle, vrijednost uloga treba regulisati dispozitivnom normom.

Nakon izmjena navedeni član sada glasi

Član 79. **(Ulozi članova)**

- (1) Ulozi članova u društvo sa neograničenom solidarnom odgovornošću mogu biti u novcu, stvarima, pravima i izvršenim uslugama.
- (2) Vrijednost uloga u stvarima, pravima i vršenju usluga utvrđuje se ugovorom o osnivanju društva, kao i vrijednost uloga koji mora biti u novcu.
- (3) Ulozi članova su jednake vrijednosti, ako ugovorom nije drugačije određeno.
- (4) Svaki član će uplatiti ili unijeti svoj ulog u roku utvrđenom ugovorom, a u slučaju da rok nije ugovoren, najkasnije dva mjeseca nakon upisa osnivanja društva u registar društava.
- (5) Ulozi članova postaju imovina društva.

Primjedba na Član 85.

Član 85. (Zastupanje)

- (1) Društvo sa neograničenom solidarnom odgovornošću zastupa svaki član, ako ugovorom nije drugačije određeno.
- (2) Ako su ugovorom samo neki članovi ovlaštene da zajedno ili pojedinačno zastupaju društvo, ostali članovi ne mogu zastupati društvo.
- (3) Članovi ovlaštene da zajedno zastupaju društvo, mogu jednog od njih pismeno ovlastiti za izvršenje određenih poslova.
- (4) Svaki član društva neograničeno solidarno odgovara trećim licima za obaveze društva, osim ako treće lice prilikom sklapanja pravnog posla sa jednim od članova zna da taj član nije ovlašten zastupati društvo

Amandman XIX

U članu 85. dodaje su novi, kao prvi stav, koji glasi:

„Članovi društva vođenje poslova mogu povjeriti licu koje nije član društva“.

Dosadašnji stavovi 1., 2., 3 i 4. postaju stavovi 2., 3., 4. i 5.

Objasnenje

Ovim se otvara mogućnost razvoja profesionalnog menadžmenta u društvima ma log biznisa (d.n.o. i k.d.) koji organizuje rad i rukovodi poslovanjem zastupa i pred stavlja društvo.

Nakon izmjena navedeni član sada glasi

Član 85. (Zastupanje)

- (1) Članovi društva vođenje poslova mogu povjeriti licu koje nije član društva.
- (2) Društvo sa neograničenom solidarnom odgovornošću zastupa svaki član, ako ugovorom nije drugačije određeno.
- (3) Ako su ugovorom samo neki članovi ovlaštene da zajedno ili pojedinačno zastupaju društvo, ostali članovi ne mogu zastupati društvo.
- (4) Članovi ovlaštene da zajedno zastupaju društvo, mogu jednog od njih pismeno ovlastiti za izvršenje određenih poslova.
- (5) Svaki član društva neograničeno solidarno odgovara trećim licima za obaveze društva, osim ako treće lice prilikom sklapanja pravnog posla sa jednim od članova zna da taj član nije ovlašten zastupati društvo.

Prijedlog izmjena člana 94.

Član 94.

Pojam i osnivanje)

(1) Društvo u kojem jedan ili više članova odgovara za obaveze društva neograničeno solidarno cjelokupnom svojom imovinom (u daljem tekstu: komplementari), a jedan ili više članova odgovara za obaveze društva samo do iznosa njihovih uloga upisanih u registar društava (u daljem tekstu: komanditori) je komanditno društvo.

(2) Na komanditna društva primjenjuju se odredbe ovog zakona o društvima sa neograničenom solidarnom odgovornošću, ukoliko drugim odredbama ovog zakona nije propisano drugačije.

(3) Komanditno društvo se može transformisati u komanditno društvo na dionice

Amandman XX

U članu 94. stavu 3. iza tačke dodaje se nova rečenica koja glasi:

„Na komplementare se primjenjuju pravila o komanditnom društvu, a na komanditore/dioničare pravila o dioničkom društvu“.

Obrazloženje

Komanditno društvo na dionice ima dvojnu pravnu prirodu - društva lica i društva kapitala, pa se na njega primjenjuju dvojaka pravila što treba zakonom propisati. Ono nastaje kada se prosto komanditno društvo usljed svoga razvoja „otvara“ i emituje dionice komanditorima i novim dioničarima. Mora ostati bar jedan komplementar. Ovo je pogodna pravna forma kojom mala „zatvorena“ društva prelaze u više oblike organizovanja usljed razvoja biznisa.

Nakon izmjena navedeni član sada glasi

Član 94.

(Pojam i osnivanje)

(1) Društvo u kojem jedan ili više članova odgovara za obaveze društva neograničeno solidarno cjelokupnom svojom imovinom (u daljem tekstu: komplementari), a jedan ili više članova odgovara za obaveze društva samo do iznosa njihovih uloga upisanih u registar društava (u daljem tekstu: komanditori) je komanditno društvo.

(2) Na komanditna društva primjenjuju se odredbe ovog zakona o društvima sa neograničenom solidarnom odgovornošću, ukoliko drugim odredbama ovog zakona nije propisano drugačije.

(3) Komanditno društvo se može transformisati u komanditno društvo na dionice. Na komplementare se primjenjuju pravila o komanditnom društvu, a na komanditore /dioničare pravila o dioničkom društvu.

Primjedna na član 105.

Član 105.

(Opće odredbe)

- (1) Dioničko društvo je društvo čiji je osnovni kapital podijeljen na dionice.
- (2) Dionička društva mogu biti otvorena i zatvorena.
- (3) Otvorena dionička društva su društva čije su dionice emitovane putem javne ponude i koja ispunjavaju jedan od sljedećih kriterija:
  - a) da se radi o bankama ili društvima za osiguranje ili
  - b) da imaju osnovni kapital najmanje u iznosu od 4.000.000,00 KM i najmanje 40 dioničara.
- (4) Pod dionicama emitovanim putem javne ponude smatraju se dionice emitovane u skladu sa Zakonom o tržištu vrijednosnih papira.
- (5) Otvoreno dioničko društvo ne može ograničiti prenos dionica trećim licima.
- (6) Zatvoreno dioničko društvo postaje otvoreno kada ispuni jedan od kriterija iz stava (3) ovog člana.

Amandman XXI

Član 105. se mijenja i sada glasi:

„ Dioničko društvo je društvo čiji je osnovni kapital podijeljen na dionice.

Dioničko društvo može biti otvoreno ili zatvoreno.

Otvoreno dioničko društvo je ono društvo:

1) čije dionice su emitovane putem javne ponude u skladu sa zakonom o tržištu vrijednosnih papira

2) koje ima status banke ili dioničkog društva za osiguranje i reosiguranje

Otvoreno dioničko društvo ne može ograničiti prijenos dionica trećim licima.

Zatvoreno dioničko društvo postaje otvoreno kada ispuni uslov iz stava 3. tačka 1.ovog člana.

Obrazloženje

Otvoreno društvo je ono koje ispunjava jedan od dva kriterija: da je emitovalo dionice putem javne ponude saglasno Zakonu o vrijednosnim papirima (čl. 25-45 i 265) i kada su u pitanju banke, osiguravajuća društva u obliku d.d. (nedruštva za uzajamno osiguranje) te reosiguravajuća društva. Javna emisija dionica je dovoljan zakonski razlog koji pokazuje da se radi o otvorenom društvu, da su dionice u „javnoj državini“ širokog kruga lica čiji prenos se ne može ograničiti.

Iznos kapitala i broj dioničara (najmanje 4 mil. KM i 40 dioničara) su paušalno određene kategorije a po svome karakteru ne bi trebali biti zakonski kriteriji. Njih ne koriste ni drugi pravni sistemi.

Tako da nakon izmjena član 105. glasi:

Član 105.

„ Dioničko društvo je društvo čiji je osnovni kapital podijeljen na dionice. Dioničko društvo može biti otvoreno ili zatvoreno.

Otvoreno dioničko društvo je ono društvo:

3) čije dionice su emitovane putem javne ponude u skladu sa zakonom o tržištu vrijednosnih papira

4) koje ima status banke ili dioničkog društva za osiguranje i reosiguranje

Otvoreno dioničko društvo ne može ograničiti prijenos dionica trećim licima.

Zatvoreno dioničko društvo postaje otvoreno kada ispuni uslov iz stava 3. tačka 1.ovog člana.

Primjedbe na član 106.

Član 106.

(Obaveze dioničara)

Dioničko društvo ne odgovara za obaveze dioničara.

Amandman XXII

Član 106. se mijenja i sada glasi:

„ Dioničko društvo ne odgovara za obaveze dioničara niti može preuzimati mje ničnu obavezu, jemstvo, davati hipoteku ili zalogu, niti na bilo koji način preuzimati bilo koji teret za obaveze dioničara“

Obrazloženje

Ovim se isključuje odgovornost d.d. za obaveze dioničara. Takođe, isključena je mogućnost da, na bilo koji način (ugovorom, mjenicom, upisom u javne knjige), d.d. preuzme terete, kao garancije, za izvršenje obaveza dioničara. Time je jasno pravno odvojena imovinska samostalnost d.d. od njenih dioničara.

Primjebna na član 121

Član 121. **(Statut)**

Statut dioničkog društva obavezno sadrži:

- a) firmu, sjedište i djelatnost;
- b) iznos osnovnog kapitala, klasu, broj i nominalnu vrijednost dionica;
- c) postupak u slučaju neplaćanja upisanih dionica;
- d) način povećanja i smanjivanja osnovnog kapitala;
- e) način formiranja i korištenja fonda rezervi;
- f) način podjele dobiti i isplate dividende;
- g) način pokrića gubitka;
- h) broj glasova po klasi dionica; i) način sazivanja skupštine i odlučivanja, sastav i nadležnosti odbora;
- j) sastav, način imenovanja i razrješenja, i ovlaštenja nadzornog odbora i uprave društva;
- k) postupak pripajanja, spajanja, podjele i promjene oblika društva;
- l) prestanak društva;
- m) postupak izmjena i dopuna statuta;
- n) druge elemente propisane ovim zakonom.

Amandman XXIII

U članu 121. u stavu 1. tačka j. iza riječi „ razrješenja“ dodaju se riječi „status, prava, obaveze“ ostali dio teksta se nastavlja.

U istom članu u stavu 1. iza alineje j. dodaju se nove alineje koje glase:

„k) razloge za smjenu predsjednika i članova nadzornog odbora prije isteka mandata“

„l) razloge za smjenu članova uprave prije isteka mandata“

„m) međusobna prava i slučajevima iz člana 247. stav 2. i stav 5. alineja 1.“

Sadašnje alineje k, l, m i n, postaju alineje n, o, p i r.

O b r a z l o ž e n j e

Smatramo da Statut društva treba da posebno definiše status, prava i obaveze predsjednika i članova nadzornog odbora i uprave budući da to pitanje nije regulisano Zakonom. Uostalom predloženo rješenje je ugrađeno u zakonima u zemljama u regionu ali i u zakonima zemalja EU. Ovo je naročito važno zato što je intencija da direktori ne budu u radnom odnosu u kompaniji. To je slučaj u gotovo svim zemljama EU. Statutom društva treba detaljnije regulisati pitanja iz člana 247. prvenstveno sa stanovišta predsjednika i članova nadzornog odbora i uprave koji su razriješeni prije isteka mandata. Također, vrlo je bitno i mora se praviti razlika između statusa, prava i obaveza, ukidanjem statusa nikako ne znači da se ukidaju i prava.

Tako da nakon izmjena navedeni član sada glasi

Član 121.

Statut dioničkog društva obavezno sadrži:

- a) firmu, sjedište i djelatnost;
- b) iznos osnovnog kapitala, klasu, broj i nominalnu vrijednost dionica;
- c) postupak u slučaju neplaćanja upisanih dionica;
- d) način povećanja i smanjivanja osnovnog kapitala;
- e) način formiranja i korištenja fonda rezervi;
- f) način podjele dobiti i isplate dividende;
- g) način pokrića gubitka;
- h) broj glasova po klasi dionica;
- i) način sazivanja skupštine i odlučivanja, sastav i nadležnosti odbora;
- j) sastav, način imenovanja i razrješenja, status, prava, obaveze, i ovlaštenja nadzornog odbora i uprave društva;
- k) razloge za smjenu predsjednika i članova nadzornog odbora prije isteka mandata“
- l) razloge za smjenu članova uprave prije isteka mandata“
- m) međusobna prava i slučajevima iz člana 247. stav 2. i stav 5. alineja 1.“
- n) postupak pripajanja, spajanja, podjele i promjene oblika društva;
- o) prestanak društva;
- p) postupak izmjena i dopuna statuta;
- r) druge elemente propisane ovim zakonom.

Primjedba na član 128.

Član 128.

(Cijena dionice)

(1) Cijena dionice prilikom emisije ne može biti niža od njene nominalne vrijednosti.

(2) Razlika cijene dionice prilikom emisije iznad njene nominalne vrijednosti čini dioničku premiju.

Amandman XXIV

U članu 128. stav 2. mijenja se i glasi:

„Razlika cijene dionice prilikom emisije i one po kojoj se prodaje iznad nominalne vrijednosti čini dioničku premiju“.

Obrazloženje

Ovde se radi o emisionoj cijeni (npr. 20 KM) i prodajnoj cijeni (npr. 21 KM) tako da njihova razlika (od 1 KM) predstavlja dioničku premiju. Opšte je pravilo u

svim pravnim sistemima da emisiona cijena/vrijednost ne može biti niža od nominalne vrijednosti dionice.

Tako da nakon izmjene navedeni član sada glasi

Član 128.
(Cijena dionice)

- (1) Cijena dionice prilikom emisije ne može biti niža od njene nominalne vrijednosti.
- (2) Razlika cijene dionice prilikom emisije i one po kojoj se prodaje iznad nominalne vrijednosti čini dioničku premiju.

Prijedlog za izmjenu člana 129.

Član 129.
(Povećanje osnovnog kapitala)

- (1) Povećanje osnovnog kapitala vrši se na osnovu odluke koju, na prijedlog nadzornog odbora, donosi skupština dioničkog društva dvotrećinskom većinom zastupljenih dionica s pravom glasa, po svakoj klasi dionica.
- (2) Izuzetno za iznos investicionih ulaganja po zaključenom kupoprodajnom ugovoru u postupku privatizacije, nakon što kupac izvrši sve ugovorom preuzete obaveze, može se povećati osnovni kapital društva, u skladu s odredbama ovog zakona i Zakona o tržištu vrijednosnih papira.

Amandman XXV

U članu 129. stav 2 trebao da glasi:

„Za iznos investicionih ulaganja po zaključenom kupoprodajnom ugovoru u postupku privatizacije, nakon što kupac izvrši ugovorom preuzete imovinske obaveze, ali ne iz tekućeg poslovanja privatizovanog društva, može zahtijevati povećanje osnovnog kapitala društva, o čemu odluku donosi skupština“

Obrazloženje

Povećanje osnovnog kapitala investitor može ostvariti kada izvrši imovinske obaveze odnosno investiciono ulaganje koje nije iz tekućeg poslovanja privatizovanog društva, što je danas praksa. Izvršenje ostalih obaveza kao što su zadržavanje djelatnosti, zapošljavanje ne može se vezati za pravo na povećanje osnovnog kapitala koje je imovinske prirode. Zakon treba da spriječi dosadašnju praksu da sredstva iz tekućeg poslovanja firme, koja nisu samo investitorova, idu u njegovu korist.

Nakon izmjena navedeni član sada glasi

Član 129.
(Povećanje osnovnog kapitala)

(1) Povećanje osnovnog kapitala vrši se na osnovu odluke koju, na prijedlog nadzornog odbora, donosi skupština dioničkog društva dvotrećinskom većinom zastupljenih dionica s pravom glasa, po svakoj klasi dionica.

(2) Za iznos investicionih ulaganja po zaključenom kupoprodajnom ugovoru u postupku privatizacije, nakon što kupac izvrši ugovorom preuzete imovinske obaveze, ali ne iz tekućeg poslovanja privatizovanog društva, može zahtijevati povećanje osnovnog kapitala društva, o čemu odluku donosi Skupština.

Primjedba na član 131.

Član 131.
(Sadržaj odluka)

Prijedlog odluke iz člana 129. i odluka iz člana 130. ovog zakona o povećanju osnovnog kapitala dioničkog društva obavezno sadrži:

- a) razloge, obim i način povećanja;
- b) novu nominalnu vrijednost dionica nakon povećanja osnovnog kapitala;
- c) klasu, broj i nominalnu vrijednost dionica nove emisije;
- d) rok za upis i cijenu dionica prilikom emisije ili način njenog određivanja;
- e) opis prava sadržanih u dionicama nove emisije i posljedice na prava sadržana u dionicama ranijih emisija;
- f) ograničenje ili isključenje prava preče kupnje dionica nove emisije;
- g) mogućnosti uplate dionica nove emisije unosom stvari i prava i način procjene njihove vrijednosti.

Amandman XXVI

U članu 131. dodaje se novi stav 2. koji glasi:

„ Odluka o povećanju osnovnog kapitala sadrži i druge elemente koji su zakonom predviđeni za emisiju dionica javnom ponudom, emisiju zatvorenom ponudom ili se radi o posebnoj emisiji dionica“.

Objasnenje

Povećanje osnovnog kapitala d.d. vrši se emisijom dionica i Zakon o tržištu vrijednosnih papira poznaje tri oblika emisije. Za svaki oblik je predviđen sadržaj odluke o emisiji (čl. 16. javne, 47. zatvorene, 54. posebne emisije). Ako odluka kompanije nije

u skladu sa tim zakonom zahtjev za emisiju KVP može odbiti. Ovaj zakon mora da respektuje pravila specijalnog zakona o tržištu vrijednosnih papira.

Nakon izmjene navedeni član sada glasi

Član 131.

(Sadržaj odluka)

Prijedlog odluke iz člana 129. i odluka iz člana 130. ovog zakona o povećanju osnovnog kapitala dioničkog društva obavezno sadrži:

- a) razloge, obim i način povećanja;
- b) novu nominalnu vrijednost dionica nakon povećanja osnovnog kapitala;
- c) klasu, broj i nominalnu vrijednost dionica nove emisije;
- d) rok za upis i cijenu dionica prilikom emisije ili način njenog određivanja;
- e) opis prava sadržanih u dionicama nove emisije i posljedice na prava sadržana u dionicama ranijih emisija;
- f) ograničenje ili isključenje prava preče kupnje dionica nove emisije;
- g) mogućnosti uplate dionica nove emisije unosom stvari i prava i način procjene njihove vrijednosti.

Odluka o povećanju osnovnog kapitala sadrži i druge elemente koji su zakonom predviđeni za emisiju dionica javnom ponudom, emisiju zatvorenom ponudom ili se radi o posebnoj emisiji dionica.

Primjedna na član 133.

Član 133.

(Uplata dionica)

- (1) Uplata dionica nove emisije u novcu može se vršiti u ratama, u roku koji ne može biti duži od šest mjeseci od dana donošenja rješenja Komisije o uspjeloj emisiji dionica.
- (2) Uplaćenim ratama prvo se izmiruje dionička premija za sve upisane dionice, a zatim nominalna vrijednost pojedinačnih dionica.
- (3) Plaćanje dionica ne može se vršiti prebijanjem potraživanja prema dioničkom društvu.
- (4) Dioničko društvo ne može davati zajmove, kredite ili obezbjeđenja za sticanje svojih dionica.
- (5) U postupku restrukturiranja ili finansijske konsolidacije društva, dionice nove emisije mogu se plaćati i na drugi način, ukoliko je to propisano posebnim zakonom

Amandman XXVII

U članu 133. stavu 3. briše se tačka i dodaju nove riječi „ cesijom, asignacijom ili izdavanjem mjenice u korist društva“.

Obrazloženje

Izričito treba isključiti korištenje prednjih pravnih tehnika (cesija i dr.) za plaćanje dionica čime se isključuju svi rizici, prigovori i sudski sporovi koji bi mogli nastati za društvo. Često se u praksi te tehnike koriste pod vrlo dubioznim uslovima i ovde ih treba apsolutno isključiti. Ako se ne isključe te pravne tehnike, društvo može ući u spor sa vlastitim dioničarima.

Nakon izmjene navedeni član sada glasi

Član 133. **(Uplata dionica)**

- (1) Uplata dionica nove emisije u novcu može se vršiti u ratama, u roku koji ne može biti duži od šest mjeseci od dana donošenja rješenja Komisije o uspjeljoj emisiji dionica.
- (2) Uplaćenim ratama prvo se izmiruje dionička premija za sve upisane dionice, a zatim nominalna vrijednost pojedinačnih dionica.
- (3) Plaćanje dionica ne može se vršiti prebijanjem potraživanja prema dioničkom društvu cesijom, asignacijom ili izdavanjem mjenice u korist društva.
- (4) Dioničko društvo ne može davati zajmove, kredite ili obezbjeđenja za sticanje svojih dionica.
- (5) U postupku restrukturiranja ili finansijske konsolidacije društva, dionice nove emisije mogu se plaćati i na drugi način, ukoliko je to propisano posebnim zakonom.

Primjedba na član 180.

Član 180. **(Fond rezervi)**

- (1) Dioničko društvo obavezno je imati fond rezervi.
- (2) Fond rezervi formira se iz dobiti i drugih izvora, u skladu s ovim zakonom i drugim propisima.
- (3) Fond rezervi iznosi najmanje 25% osnovnog kapitala dioničkog društva.
- (4) Uplate po osnovu zamjene običnih za prioritetne dionice iz člana 190. stav (2) ovog zakona i po osnovu razlike od nominalne vrijednosti do cijene dionica iz čl. 192. i 193. ovog zakona obavezno se izdvajaju u fond rezervi bez obzira na njegovu visinu.

Amandman XXVIII

U članu 180 u stavu 2. iza riječi "formira se iz" dodaju se riječi "dioničke premije" stavlja zarez i ostali dio teksta se nastavlja

Obrazloženje:

Funkcija Fonda rezervi jeste očuvanje integriteta osnovnog kapitala. Stoga zakoni o kompanijama sadrže odredbe imperativne naravi o formiranju Fonda rezervi (zakonska rezerva). Izvori za pribavljanje sredstava toga fonda dobit, dionička premija te drugi izvori određeni propisima. Dionička premija se određuje Odlukom o emisiji dionica i u tom pogledu nema nikakvih zakonskih limitacija. Dionička premija se dodaje na nominalnu vrijednost dionica (NV+DP) koju na primarnom tržištu kapitala kupci dionica plaćaju kroz cijenu dionica.

Tako da član 180 nakon izmjena glasi:

Član 180. (Fond rezervi)

- (1) Dioničko društvo obavezno je imati fond rezervi.
- (2) Fond rezervi formira se iz dioničke premije, dobiti i drugih izvora, u skladu s ovim zakonom i drugim propisima.
- (3) Fond rezervi iznosi najmanje 25% osnovnog kapitala dioničkog društva.
- (4) Uplate po osnovu zamjene običnih za prioritetne dionice iz člana 190. stav (2) ovog zakona i po osnovu razlike od nominalne vrijednosti do cijene dionica iz čl. 192. i 193. ovog zakona obavezno se izdvajaju u fond rezervi bez obzira na njegovu visinu.

Primjedba na član 186.

Član 186. (Dionice)

- (1) Dionice dioničkog društva su dematerijalizovane, nedjeljive i glase na ime.
- (2) Dionice su neograničeno prenosive, osim u slučajevima utvrđenim statutom dioničkog društva u skladu sa zakonom.
- (3) Dionica sadrži prava na učešće u:
  - a) upravljanju dioničkim društvom;
  - b) raspodjeli dobiti;
  - c) diobi imovine preostale nakon stečaja ili likvidacije dioničkog društva.

Amandman XXIX

U članu 186. stav 2. se mijenja i glasi:

„Dionice otvorenog dioničkog društva su neograničeno prenosive, a zatvorenog mogu biti ograničene u slučajevima predviđenim statutom u skladu sa zakonom“

Obrazloženje

Ovim se vrši usaglašavanje sa rješenjem iz člana 106. Zakona za dionice otvorenog d.d. jer se statutom tog društva ne može ograničiti transfer dionica. To je jedina od razlika između otvorenog i zatvorenog društva.

Nakon izmjena navedeni član sada glasi

Član 186. **(Dionice)**

- (1) Dionice dioničkog društva su dematerijalizovane, nedjeljive i glase na ime.
- (2) Dionice otvorenog dioničkog društva su neograničeno prenosive, a zatvorenog mogu biti ograničene u slučajevima predviđenim statutom u skladu sa zakonom.
- (3) Dionica sadrži prava na učešće u:
  - a) upravljanju dioničkim društvom;
  - b) raspodjeli dobiti;
  - c) diobi imovine preostale nakon stečaja ili likvidacije dioničkog društva.

Primjedba na član 189.

Član 189. **(Dioničar)**

- (1) Dioničar ima pravo učestvovati u radu i odlučivanju skupštine dioničkog društva.
- (2) Dioničar ima pravo na jedan glas za svaku običnu dionicu.
- (3) Društvo ne može izdavati dionice koje daju pravo na više od jednog glasa po dionici.
- (4) Dioničar ne može glasati o odlukama koje se odnose na njegove postupke, odgovornost i potraživanja dioničkog društva od njega.

Amandman XXX

U članu 189. stavu 2. briše se riječ „ običnu“.

Obrazloženje

Izmjena je usmjerena u pravcu da dionica svake klase – obične, prioritetne i za posebne dionice daje jedan glas što je u skladu sa članovima 205. stav 3 i člana 208. ovog zakona.

Nakon izmjena navedeni član sada glasi:

Član 189.

(Dioničar)

- (1) Dioničar ima pravo učestvovati u radu i odlučivanju skupštine dioničkog društva.
- (2) Dioničar ima pravo na jedan glas za svaku dionicu.
- (3) Društvo ne može izdavati dionice koje daju pravo na više od jednog glasa po dionici.
- (4) Dioničar ne može glasati o odlukama koje se odnose na njegove postupke, odgovornost i potraživanja dioničkog društva od njega.

Primjedba na član 199.

Član 199.

(Prenos dionica)

- (1) Dioničar ima pravo prodati ili po drugom osnovu svoje dionice prenijeti drugom licu.
- (2) Prodaja ili prenos dionica po drugom osnovu, isključujući nasljeđivanje, može se isključiti za određeni period ili na drugi način ograničiti, odlukom o emisiji dionica putem zatvorene prodaje koja u tom smislu proizvodi učinak prema svim kupcima tih dionica, i ugovorom zaključenim između dioničara, koji obavezuje samo njegove potpisnike.

Amandman XXXI

U članu 199. stavu 1. treba da glasi:

„Dioničar ima pravo prodati ili po drugom osnovu svoje dionice prenijeti drugom licu, kao i zasnivanje prava trećih lica na dionicama u skladu sa Zakonom o tržištu vrijednosnih papira“.

Obrazloženje

Naznačen je čitav korpus prava koji dioničar ima nad svojim dionicama, uključujući i ona za čl. 11. Zakona o tržištu vrijednosnih papira – zaloga, produživanje prava otkupa.

Nakon izmjene navedeni član sada glasi

Član 199.

(Prenos dionica)

- (1) Dioničar ima pravo prodati ili po drugom osnovu svoje dionice prenijeti drugom licu, kao i zasnivanje prava trećih lica na dionicama u skladu sa Zakonom.
- (2) Prodaja ili prenos dionica po drugom osnovu, isključujući nasljeđivanje, može se isključiti za određeni period ili na drugi način ograničiti, odlukom o emisiji dionica putem zatvorene prodaje koja u tom smislu proizvodi učinak prema svim kupcima

tih dionica, i ugovorom zaključenim između dioničara, koji obavezuje samo njegove potpisnike.

Primjedba na član 204.

Član 204.

(Pravo uvida u isprave)

(1) Dioničari i njihovi punomoćnici imaju pravo uvida u sljedeće isprave:

- a) ugovor o osnivanju i statut društva, sa svim izmjenama i dopunama;
- b) bilanse stanja, bilanse uspjeha i druga dokumenta koja je društvo dužno dostavljati skupštini ili institucijama izvan dioničkog društva;
- c) zapisnike skupštine i odbora za reviziju;
- d) popis lica ovlaštenih za zastupanje dioničkog društva;
- e) popis članova nadzornog odbora i uprave, sa podacima o adresi, datumu izbora ili imenovanja i periodu na koji je izabran ili imenovan, i o funkcijama koje oni obavljaju u drugim pravnim licima.

(2) Zahtjev dioničara za uvid u isprave iz stava (1) ovog člana mora se ispuniti bez odlaganja tokom radnog vremena u prostorijama dioničkog društva. (3) Podatke i isprave o poslovanju koje su označene kao povjerljive dioničar je dužan čuvati kao poslovnu tajnu.

Amandman XXXII

U članu 204. u stavu 1. tačka b. na kraju se stavlja zarez i dodaju riječi:

„ uključuju bilanse povezanih društava i konsolidovani bilans“.

Obrazloženje

Pored naznačenih dokumenata koja se odnose isključivo na d.d. dioničarima treba obezbijediti i uvid u bilanse povezanih društava, koji se dostavljaju, kako bi se dioničari mogli upoznati sa položajem kompanije u kontekstu povezanih društava. Tu treba uključiti i konsolidovani bilans poslovne koncentracije (holding, koncern).

Nakon izmjena navedeni član sada glasi:

Član 204.

(Pravo uvida u isprave)

(1) Dioničari i njihovi punomoćnici imaju pravo uvida u sljedeće isprave:

- a) ugovor o osnivanju i statut društva, sa svim izmjenama i dopunama;
- b) bilanse stanja, bilanse uspjeha i druga dokumenta koja je društvo dužno dostavljati skupštini ili institucijama izvan dioničkog društva, uključujući bilanse povezanih društava i konsolidovani bilans;
- c) zapisnike skupštine i odbora za reviziju;
- d) popis lica ovlaštenih za zastupanje dioničkog društva;

e) popis članova nadzornog odbora i uprave, sa podacima o adresi, datumu izbora ili imenovanja i periodu na koji je izabran ili imenovan, i o funkcijama koje oni obavljaju u drugim pravnim licima.

(2) Zahtjev dioničara za uvid u isprave iz stava (1) ovog člana mora se ispuniti bez odlaganja tokom radnog vremena u prostorijama dioničkog društva.

(3) Podatke i isprave o poslovanju koje su označene kao povjerljive dioničar je dužan čuvati kao poslovnu tajnu.

Primjedba na član 207.

Član 207.

(Prioritetne dionice)

(1) Dioničko društvo može emitovati dionice koje sadrže pravo prioritetne naplate dividende i srazmjernog dijela ostatka imovine nakon likvidacije dioničkog društva, uz ograničeno pravo glasa (u daljem tekstu: prioritetne dionice).

(2) Pravo glasa po osnovu prioritetnih dionica ne može se ograničiti za slučajeve odvojenog izjašnjavanja za svaku klasu dionica. (3) Nominalna vrijednost prioritetnih dionica može iznositi najviše do 50% osnovnog kapitala dioničkog društva.

Amandman XXXIII

U članu 207. stav 1. poslije riječi „nakon“ dodaju se riječi „ sačinjavanja plana reorganizacije u stečaju“ stavlja se zarez i ostali dio teksta se nastavlja.

U istom članu u stavu 3. poslije riječi „vrijednost“ dodaje se nova riječ „svih“ ostali dio teksta ostaje nepromijenjen.

Obrazloženje

Ovaj član se usaglašava sa članom 186. Zakona, u protivnom, dioničari po osnovu prioritetnih dionica ne bi imali pravo naplate iz neto imovine prilikom stečaja.

Faktičko je pitanje da li će nje uopšte biti.

Radi preciznosti treba naglasiti da ukupna nominalna vrijednost svih prioritetnih dionica može biti najviše do 50% osnovnog kapitala d.d.

Nakon izmjena navedeni član sada glasi.

Član 207.

(Prioritetne dionice)

(1) Dioničko društvo može emitovati dionice koje sadrže pravo prioritetne naplate dividende i srazmjernog dijela ostatka imovine nakon sačinjavanja plana reorganizacije u stečaju,

likvidacije dioničkog društva, uz ograničeno pravo glasa (u daljem tekstu: prioritetne dionice).

(2) Pravo glasa po osnovu prioritetnih dionica ne može se ograničiti za slučajeve odvojenog izjašnjavanja za svaku klasu dionica.

(3) Nominalna vrijednost svih prioritetnih dionica može iznositi najviše do 50% osnovnog kapitala dioničkog društva.

Primjedba na član 213.

Član 213.

(Sticanje vlastitih dionica)

(1) Dioničko društvo ne može, direktno ili indirektno, upisati vlastite dionice.

(2) Dioničko društvo može na osnovu odluke skupštine sticati vlastite dionice čija nominalna vrijednost, uključujući dionice koje je steklo lice direktno ili indirektno kontrolisana od društva i drugo lice u svoje ime, a za račun društva, ne premašuju 10% vrijednosti osnovnog kapitala.

(3) Sticanjem vlastitih dionica iz stava (1) ovog člana ne može se smanjiti fond rezervi iz člana 180. stav (3) ovog zakona.

Amandman XXXIV

U članu 213. u stavu 2. iza broja „10 %“ treba dodati riječ „nominalne „ a dalji tekst ostaje nepromijenjen.

Obrazloženje

Vrijednost vlastitih dionica ne može prijeći 10 % nominalne vrijednosti osnovnog kapitala, a ne tržišne, procijenjene ili knjigovodstvene.

Nakon izmjena navedeni član sada glasi.

Član 213.

(Sticanje vlastitih dionica)

(1) Dioničko društvo ne može, direktno ili indirektno, upisati vlastite dionice.

(2) Dioničko društvo može na osnovu odluke skupštine sticati vlastite dionice čija nominalna vrijednost, uključujući dionice koje je steklo lice direktno ili indirektno kontrolisana od društva i drugo lice u svoje ime, a za račun društva, ne premašuju 10% nominalne vrijednosti osnovnog kapitala.

(3) Sticanjem vlastitih dionica iz stava (1) ovog člana ne može se smanjiti fond rezervi iz člana 180. stav (3) ovog zakona.

Primjedba na član 217.

Član 217.

(Podnošenje prijave)

- (1) Dioničko društvo dužno je o svakom sticanju vlastitih dionica u pismenom obliku obavijestiti Komisiju, u roku od osam dana od dana sticanja vlastitih dionica.
- (2) Dioničko društvo je dužno, odmah nakon upisa sticanja vlastitih dionica u Registar emitenata, podnijeti prijavu Registru za opoziv stečenih vlastitih dionica.

Amandman XXXV

U članu 217. stavu 2. umjesto riječi „ opoziv“ treba da stoji „ suspenziju“ a dalji tekst je nepromijenjen.

Obrazloženje

Pojam suspenzija vlastitih dionica znači njihovo privremeno odstranjenje, udaljenje iz pravnog prometa dok bi opoziv trebao da znači njihovo konačno isključenje. Opoziv se upisuje u Registar vrijednosnih papira. Juridički posmatrano, dionice koje su opozvane d.d. ih ne bi moglo više nikada stavljati u pravni promet, na berzu. Međutim, Pravilnik o načinu sticanja i prometovanja vlastitim dionicama KVP (Sl. novine FBiH br. 12/04) daje mogućnost d.d. da ih proda, stavi u promet. Inače, taj Pravilnik izjednačava značenje pojmova opoziv i suspenzija što je nedopustivo. II Direktiva EU (77/91/EEC) ne predviđa opoziv vlastitih dionica (par. 19 – 22).

Ako se vlastite dionice opozivaju znači da se smanjuje osnovni kapital a dionice ne mogu kasnije biti u prometu. Međutim, pravila KVP propisuju suspenziju tih dionica najviše do godinu dana nakon čega se moraju prodati ili opozvati. Momentom sticanja vlastite dionice se ne oporezuju, one su outstanding (u posebnom statusu) do godinu dana. Društvo te dionice može staviti u promet (prodati), a ako to ne učini nakon godinu dana tada ih mora prodati. Inače, društvo mora vlastite dionice prijaviti Komisiji i Registru radi evidencije. Institutu vlastitih dionica postaje u našem i pravu EU radi toga da bi društvo spriječilo pad cijene dionica na berzi, pa time i pad vrijednosti same kompanije.

Nakon izmjena navedeni član sada glasi.

Član 217.

(Podnošenje prijave)

- (1) Dioničko društvo dužno je o svakom sticanju vlastitih dionica u pismenom obliku obavijestiti Komisiju, u roku od osam dana od dana sticanja vlastitih dionica.
- (2) Dioničko društvo je dužno, odmah nakon upisa sticanja vlastitih dionica u Registar emitenata, podnijeti prijavu Registru za suspenziju stečenih vlastitih dionica.

Primjedba na Član 219.

Član 219.

(Smanjenje osnovog kapitala i fonda rezervi)

Dioničko društvo je dužno za iznos nominalne vrijednosti stečenih vlastitih dionica smanjiti osnovni kapital i fond rezervi, ali ne ispod visine iz člana 180. stav (3) ovog zakona, u roku od 12 mjeseci ili u istom roku donijeti odluku o prodaji vlastitih dionica.

Amandman XXXVI

U članu 219. poslije riječi „dionica“ stavlja se zarez i „riječi „a nakon isteka roka suspenzije kada dionice nisu prodane“ ostali tekst je nepromijenjen.

Obrazloženje

Ako d.d. nakon isteka roka suspenzije (1 godina) vlastite dionice ne proda tada nastupa pravna posljedica smanjenja osnovnog kapitala i fonda rezervi. Kada društvo nije iskoristilo mogućnost da u roku od godinu dana proda dionice tada mora smanjiti osnovni kapital i fond rezervi. Dakle, poslije proteka godine društvo se mora „očistiti“ od vlastitih dionica. Smisao ovog člana jeste u tome da je d.d. dužno smanjiti osnovni kapitala i fond rezervi za iznos nominalne vrijednosti vlastitih dionica samo u slučaju da u roku suspenzije (1 godina) vlastite dionice nije prodalo. Dok traje rok suspenzije d.d. nije obavezno smanjiti osnovni kapital i fond rezervi. Inače, smanjenje osnovnog kapitala vrši se povlačenjem vlastitih dionica (Prijedlog ZPD, čl. 167). I Zakon RH propisuje isto rješenje (čl. 236), dok II Direktiva EU za takvu situaciju predviđa „poništenje“ (cancelled) dionica (par. 20 i 21).

Nakon izmjena navedeni član sada glasi:

Član 219.

(Smanjenje osnovog kapitala i fonda rezervi)

Dioničko društvo je dužno za iznos nominalne vrijednosti stečenih vlastitih dionica a nakon isteka roka suspenzije kada dionice nisu prodane smanjiti osnovni kapital i fond rezervi, ali ne ispod visine iz člana 180. stav (3) ovog zakona, u roku od 12 mjeseci ili u istom roku donijeti odluku o prodaji vlastitih dionica.

Primjedba na član 220.

Član 220.

(Sticanje vlastitih dionica posredstvom drugog lica)

Ako dioničko društvo stekne vlastite dionice posredstvom drugog lica koje nastupa u svoje ime, a za račun dioničkog društva, dioničko društvo ne može ostvariti prava sadržana u tim dionicama.

Amandman XXXVII

U članu 220. dodaje se novim stav 2. koji glasi:

„ Pravilo iz stava 1. ovog člana jednako važi i za vlastite dionice koje dioničko društvo stekne direktno“.

Obrazloženje

Cilj amandmana jeste da d.d. ne može ostvariti prava sadržana u vlastitim dionicama (pravo glasa, imovinska), bilo da ih je direktno steklo na sekundarnom tržištu (kupilo za sebe) ili preko lica koje zastupa d.d., posredno. Isto pravilo treba da važi za vlastite dionice stečene bilo direktno ili indirektno. Prema pravu EU i uporednim pravima iz vlastitih dionica bez obzira na način sticanja (direktno ili indirektno) društvo ne može ostvarivati pravo glasa, niti pravo na dividendu. Vlastite dionice ne ulaze u izračunavanje kvoruma za skupštinu. II Direktiva (par. 22 a) kaže da će u svim slučajevima sticanja vlastitih dionica (direktno ili indirektno) prava iz isti biti oduzeta. Zakon RH propisuje „Iz vlastitih dionica društvu ne pripadaju nikakva prava“ (čl. 235).

Nakon izmjena navedeni član sada glasi:

Član 220.

(Sticanje vlastitih dionica posredstvom drugog lica)

(1) Ako dioničko društvo stekne vlastite dionice posredstvom drugog lica koje nastupa u svoje ime, a za račun dioničkog društva, dioničko društvo ne može ostvariti prava sadržana u tim dionicama.

(2) Pravilo iz stava 1. ovog člana jednako važi i za vlastite dionice koje dioničko društvo stekne direktno.

Primjedba na član 232.

Član 232.

(Zahtjev za sazivanje)

(1) Zahtjev za sazivanje skupštine može podnijeti:

- a) dioničar ili grupa dioničara sa više od 10% ukupnog broja dionica s pravom glasa;
- b) član nadzornog odbora;

c) član odbora za reviziju.

(2) Zahtjev za sazivanje skupštine, sa prijedlogom dnevnog reda, podnosi se nadzornom odboru u pismenoj formi.

(3) Ukoliko nadzorni odbor, u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva, ne objavi obavještenje o sazivanju skupštine, na način iz člana 230. ovog zakona, podnosilac zahtjeva ovlašten je na isti način neposredno sazvati skupštinu i obavezan je o tome pismeno obavijestiti Komisiju.

(4) Lica iz stava (1) ovog člana ovlaštena su neposredno sazvati skupštinu, bez prethodnog podnošenja zahtjeva nadzornom odboru, u slučaju da pet mjeseci po isteku poslovne godine nadzorni odbor nije sazvaio skupštinu radi izjašnjavanja o godišnjem izvještaju društva, koji uključuje finansijski izvještaj i izvještaje revizora, nadzornog odbora i odbora za reviziju.

(5) Podnosilac zahtjeva iz stava (1) ovog člana, ukoliko neposredno saziva skupštinu, može zadužiti sekretara društva da izvrši utvrđivanje sastava radnih tijela skupštine, objavljivanje obavještenja o sazivanju skupštine na način iz člana 230. ovog zakona, te da poduzme i sve druge radnje neophodne za održavanje skupštine društva.

(6) Podnosilac zahtjeva iz stava (1) ovog člana, ukoliko neposredno saziva skuštinu, dužan je utvrditi prijedloge odluka sazvane skupštine i dioničarima omogućiti ostvarivanje prava iz člana 235. ovog zakona.

Amandman XXXVIII

U članu 232. stavu 1. tačka c. riječi „član odbora za reviziju“ zamjenjuju se riječima „odbor za reviziju“, dalji tekst ostaje nepromijenjen.

Obrazloženje

Pravo člana odbora za reviziju ne bi trebalo, u korištenju ovoga prava, izjednačava ti sa pravom člana nadzornog odbora jer su, generalno, njihove pozicije različite. Član odbora za reviziju može ovlaštenim predlagачima uvijek uputiti inicijativu za sazivanje skupštine.

Nakon izmjene navedeni član sada glasi:

Član 232.

(Zahtjev za sazivanje)

(1) Zahtjev za sazivanje skupštine može podnijeti:

a) dioničar ili grupa dioničara sa više od 10% ukupnog broja dionica s pravom glasa;

b) član nadzornog odbora;

c) odbor za reviziju.

(2) Zahtjev za sazivanje skupštine, sa prijedlogom dnevnog reda, podnosi se nadzornom odboru u pismenoj formi.

(3) Ukoliko nadzorni odbor, u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva, ne objavi obavještenje o sazivanju skupštine, na način iz člana 230. ovog zakona, podnosilac zahtjeva

ovlašten je na isti način neposredno sazvati skupštinu i obavezan je o tome pismeno obavijestiti Komisiju.

(4) Lica iz stava (1) ovog člana ovlaštena su neposredno sazvati skupštinu, bez prethodnog podnošenja zahtjeva nadzornom odboru, u slučaju da pet mjeseci po isteku poslovne godine nadzorni odbor nije sazvao skupštinu radi izjašnjavanja o godišnjem izvještaju društva, koji uključuje finansijski izvještaj i izvještaje revizora, nadzornog odbora i odbora za reviziju.

(5) Podnosilac zahtjeva iz stava (1) ovog člana, ukoliko neposredno saziva skupštinu, može zadužiti sekretara društva da izvrši utvrđivanje sastava radnih tijela skupštine, objavljivanje obavještenja o sazivanju skupštine na način iz člana 230. ovog zakona, te da poduzme i sve druge radnje neophodne za održavanje skupštine društva.

(6) Podnosilac zahtjeva iz stava (1) ovog člana, ukoliko neposredno saziva skupštinu, dužan je utvrditi prijedloge odluka sazvane skupštine i dioničarima omogućiti ostvarivanje prava iz člana 235. ovog zakona.

Primjedba na član 234.

Član 234.

(Pitanja o kojima odlučuje skupština)

Skupština dioničkog društva odlučuje o:

- a) povećanju i smanjenju osnovnog kapitala;
- b) emisiji novih dionica postojeće ili nove klase i emisiji obveznica i drugih dužničkih vrijednosnih papira;
- c) ograničenju ili isključenju prava preče kupnje novih dionica, u okviru odluke o emisiji novih dionica postojeće ili nove klase;
- d) usvajanju godišnjeg izvještaja o poslovanju društva, koji uključuje finansijski izvještaj i izvještaje revizora, nadzornog odbora i odbora za reviziju;
- e) rasporedu dobiti i isplati dividende;
- f) načinu pokrića gubitka;
- g) spajanju sa drugim društvima i pripajanju drugih društava dioničkom društvu ili dioničkog društva drugom društvu;
- h) promjeni oblika i podjeli dioničkog društva;
- i) prestanku dioničkog društva sa provođenjem likvidacije i o odobravanju početnog likvidacionog bilansa i završnog računa po okončanju postupka likvidacije;
- j) kupovini, prodaji, zamjeni, uzimanju ili davanju u lizing, uzimanju ili davanju kredita i drugim transakcijama imovinom, direktno ili posredstvom supsidijarnih društava, u toku poslovne godine u obimu većem od 33% knjigovodstvene vrijednosti imovine dioničkog društva po bilansu stanja na kraju prethodne godine, na prijedlog uprave i nadzornog odbora;
- k) izboru i razrješenju članova nadzornog odbora pojedinačno;
- l) izboru vanjskog revizora;
- m) izboru i razrješenju članova odbora za reviziju pojedinačno;
- n) osnivanju, reorganizaciji i likvidaciji supsidijarnih društava, i odobravanju njihovih statuta;
- o) naknadama članova nadzornog odbora i odbora za reviziju;

- p) izmjenama i dopunama odredaba statuta koje se ne odnose na pitanja iz tač. a), b), g) i h) ovog člana ili druga pitanja o kojima, u skladu sa zakonom ili statutom društva, skupština donosi posebne odluke čiji pravni učinak uključuje izmjenu odgovarajućih odredaba statuta društva;
- r) izuzimanju stalnih sredstava u privrednim društvima;
- s) drugim pitanjima bitnim za poslovanje dioničkog društva, u skladu sa zakonom i statutom dioničkog društva.

Amandman XXXIX

U članu 234. tačka b. na kraju, briše se tačka zarez, stavlja zarez i dopisuju riječi „uključujući emisiju vrijednosnih papira radi konverzije, spajaja, podjele i denominacije“.

U istom članu tačka d. se mijenja i glasi:

„d) usvajanju godišnjeg izvještaja društva, koji uključuje finansijski izvještaj i izvještaj nadzornog odbora i odbora za reviziju, te razmatra izvještaj vanjskog revizora i bilanse povezanih društava“.

U istom članu tačku r. treba brisati.

Dosadašnja tačka s postaje tačka r.

Obrazloženje

Operacije sa vrijednosnim papirima (konverzija i dr.) pravno predstavljaju poseban oblik emisije prema Zakonu o tržištu vrijednosnih papira. Skupština d.d. razmatra izvještaj vanjskog revizora, kao neovisne, profesionalne i stručne institucije, angažovane ugovorom. Njen izvještaj služi da bi skupština imala kompletan uvid u poslovanje i finansijsku poziciju d.d. Drugi izvještaji mogu biti manje objektivni, pa i manje stručni od izvještaja vanjskog revizora. Izuzimanje stalnih sredstava (tač. 17) je: a) knjigovodstvena kategorija, b) sa stanovišta kompanijskog prava je neprecizan, nejasan pojam i c) koji status imaju ta sredstva i ko njima upravlja? Ako skupština odluči da na određenoj imovini uspostavi poseban status i upravljanje donijeće odluku o formiranju zakonom predviđenog organizacionog oblika (npr. osnovaće zavisno društvo). Rješenje već postoji u tački 14. istog člana.

Nakon izmjena navedeni član sada glasi:

Član 234. **(Pitanja o kojima odlučuje skupština)**

Skupština dioničkog društva odlučuje o:

- a) povećanju i smanjenju osnovnog kapitala;
- b) emisiji novih dionica postojeće ili nove klase i emisiji obveznica i drugih dužničkih vrijednosnih papira uključujući emisiju vrijednosnih papira radi konverzije, spajanja, podjele i denominacije;
- c) ograničenju ili isključenju prava preče kupnje novih dionica, u okviru odluke o emisiji novih dionica postojeće ili nove klase;
- d) usvajanju godišnjeg izvještaja društva, koji uključuje finansijski izvještaj i izvještaj nadzornog odbora i odbora za reviziju, te razmatra izvještaj vanjskog revizora i bilanse povezanih društava;
- e) rasporedu dobiti i isplati dividende;
- f) načinu pokrića gubitka;
- g) spajanju sa drugim društvima i pripajanju drugih društava dioničkom društvu ili dioničkog društva drugom društvu;
- h) promjeni oblika i podjeli dioničkog društva;
- i) prestanku dioničkog društva sa provođenjem likvidacije i o odobravanju početnog likvidacionog bilansa i završnog računa po okončanju postupka likvidacije;
- j) kupovini, prodaji, zamjeni, uzimanju ili davanju u lizing, uzimanju ili davanju kredita i drugim transakcijama imovinom, direktno ili posredstvom supsidijarnih društava, u toku poslovne godine u obimu većem od 33% knjigovodstvene vrijednosti imovine dioničkog društva po bilansu stanja na kraju prethodne godine, na prijedlog uprave i nadzornog odbora;
- k) izboru i razrješenju članova nadzornog odbora pojedinačno;
- l) izboru vanjskog revizora;
- m) izboru i razrješenju članova odbora za reviziju pojedinačno;
- n) osnivanju, reorganizaciji i likvidaciji supsidijarnih društava, i odobravanju njihovih statuta;
- o) naknadama članova nadzornog odbora i odbora za reviziju;
- p) izmjenama i dopunama odredaba statuta koje se ne odnose na pitanja iz tač. a), b), g) i h) ovog člana ili druga pitanja o kojima, u skladu sa zakonom ili statutom društva, skupština donosi posebne odluke čiji pravni učinak uključuje izmjenu odgovarajućih odredaba statuta društva;
- r) drugim pitanjima bitnim za poslovanje dioničkog društva, u skladu sa zakonom i statutom dioničkog društva.

Prijedlog za izmjenu člana 235.

Član 235. (Pravo dioničara)

(1) Dioničar ima pravo, od dana objavljivanja obavještenja o sazivanju skupštine, u prostorijama dioničkog društva izvršiti uvid u Listu dioničara, finansijski izvještaj, sa izvještajima revizora, nadzornog odbora i odbora za reviziju i uvid u sve druge isprave koje se odnose na prijedloge odluka uvrštenih u dnevni red skupštine.

(2) Pored uvida dioničar, na lični zahtjev i o vlastitom trošku, ima pravo na kopiju navedenih dokumenata.

Amandman XL

U članu 235. briše se tačka, stavlja zarez i dopisuju riječi“ te bilanse povezanih društava i konsolidovani bilans“

Objasnenje

Znači da organi d.d. moraju pribaviti bilanse društava, iz zemlje i inostranstva, za skupštinu kako bi dioničari mogli izvršiti uvid u poslovanje i finansijsko stanje konkretne familije društava. Jednako je važno da se pribavi konsolidovani bilans u koji dioničari konkretnog društva imaju pravo uvida.

Nakon izmjena navedeni član sada glasi:

Član 235.

(Pravo dioničara)

(1) Dioničar ima pravo, od dana objavljivanja obavještenja o sazivanju skupštine, u prostorijama dioničkog društva izvršiti uvid u Listu dioničara, finansijski izvještaj, sa izvještajima revizora, nadzornog odbora i odbora za reviziju i uvid u sve druge isprave koje se odnose na prijedloge odluka uvrštenih u dnevni red skupštine, te bilanse povezanih društava i konsolidovani bilans grupacije.

(2) Pored uvida dioničar, na lični zahtjev i o vlastitom trošku, ima pravo na kopiju navedenih dokumenata.

Primjedbe na član 245.

Član 245.

(Ništavost odluke skupštine)

Odluka skupštine dioničkog društva ništava je ako:

- a) skupština nije sazvana na način utvrđen članom 230. ovog zakona;
- b) nije unesena u zapisnik na način utvrđen članom 241. ovog zakona;
- c) je ništavost utvrđena pravosnažnom presudom suda po tužbi za pobijanje odluke.

Amandman XLI

Član 245. stav 1. tačka b. mjenja se i glasi:

„ u zapisnik nisu uneseni bitni elementi odluke“

O b r a z l o ž e n j e

Smatramo da je predložena odredba nejasna i neprecizno definisana. Naime u praksi može doći do situacije da je u zapisniku napravljena greška. Prema predloženom rješenju Odluka se može poništiti ukoliko su u zapisniku napravljene tehničke greške, a bez da se ostavlja rok za primjedbe na zapisnik. Logično je da svaki zapisnik mora imati rok za dostavljanje primjedbi te da se u tom roku greške mogu otkloniti. Smatramo da prihvatanjem našeg amandmana će doći do preciznije i jasnije definisane odredbe.

Nakon izmjene navedeni član sada glasi:

Član 245. **(Ništavost odluke skupštine)**

„Odluka skupštine dioničkog društva ništavna je ako:

- a) skupština nije sazvana na način utvrđen članom 230. ovog zakona;
- b) u zapisnik nisu uneseni bitni elementi odluke;
- c) je ništavost utvrđena pravosnažnom presudom suda po tužbi za pobijanje odluke

Primjedbe na član 247.

Član 247. **(Nadzorni odbor)**

(1) Nadzorni odbor sačinjavaju predsjednik i najmanje dva člana, koje imenuje i razrješava skupština, s tim, da ukupan broj članova nadzornog odbora mora biti neparan.

(2) Članovi nadzornog odbora imenuju se istovremeno na period od četiri godine, s tim, da po isteku perioda od dvije godine od dana imenovanja skupština društva glasa o povjerenju članovima nadzornog odbora.

(3) Isto lice može biti imenovano za člana nadzornog odbora više puta bez ograničenja.

(4) Predsjednik i članovi nadzornog odbora upisuju se u Registar kod Komisije.

(5) Skupština može razriješiti predsjednika i članove nadzornog odbora i prije isteka perioda na koji su imenovani:

- a) kad nadzorni odbor ili pojedini njegov član izgubi povjerenje dioničara;
- b) kad skupština odbije usvojiti godišnji izvještaj društva, koji uključuje finansijski izvještaj i izvještaje revizora, nadzornog odbora i odbora za reviziju;
- c) kad skupština utvrdi odgovornost predsjednika i članova nadzornog odbora za štetu koju je pretrpilo dioničko društvo zbog razloga iz čl. 258. i 261. ovog zakona;
- d) i u drugim slučajevima utvrđenim statutom dioničkog društva.

(6) Ukoliko predsjednik ili član nadzornog odbora u toku trajanja mandata bude razriješen, a kada se ne razrješava cijeli nadzorni odbor, članu koji je imenovan umjesto razriješenog, mandat traje do isteka mandata članova nadzornog odbora koji su imenovani prilikom imenovanja cijelog nadzornog odbora, a nisu razriješeni.

(7) Postupak imenovanja i razrješavanja nadzornog odbora i ostala pitanja koja se odnose na upravljanje u društvima sa učešćem državnog kapitala uređuje se Uredbom o vršenju

ovlaštenja organa Federacije Bosne i Hercegovine u privrednim društvima sa učešćem državnog kapitala.

Amandman XLII

U članu 247. stav 5. tačka b. Mijenja se i glasi:

„1) kad nadzorni odbor, predsjednik ili njegov član izgubi povjerenje dioničara ili svojim djelovanjem naruši ugled dioničkog društva“

U istom članu dodaje se 6., 7. i 8 stav koji glase:

„Kada je predsjednik ili član nadzornog odbora razriješen u toku trajanja mandata, licu koje je imenovano umjesto razriješenog mandat traje do isteka mandata nadzornog odbora.

U društvima sa učešćem državnog kapitala pravna situacija iz prethodnog stava reguliše se aktom nadležnog državnog organa.

Ako se u odgovarajućem postupku utvrdi da nisu postojali uslovi za razrješenje predsjednika ili člana nadzornog odbora oni imaju pravo na naknadu koju bi primali do isteka mandata“.

Dosadašnji stav 6. se briše a stav 7 postaje stav 9.

Objasnenje

Prijedlog amandmana je usmjeren na pitanja:

- a. dužine mandata imenovanog/izabranog lica kada su raniji nadzorni odbor, predsjednik ili član razriješeni prije isteka mandata, a to je da mandat imenovanog lica traje do isteka mandata smijenjenih lica i to treba riješiti statutom društva.
- b. ako je u pitanju društvo sa većinskim državnim kapitalom to pitanja se reguliše aktom nadležnog državnog organa;
- c. lica koja su smijenjena prije isteka mandata imaju pravo na naknadu koju bi primali do isteka mandata, ako se utvrdi da nisu postojali uslovi za njihovo razrješenje.

Nakon izmjena navedeni član sada glasi:

Član 247. **(Nadzorni odbor)**

(1) Nadzorni odbor sačinjavaju predsjednik i najmanje dva člana, koje imenuje i razrješava skupština, s tim, da ukupan broj članova nadzornog odbora mora biti neparan.

(2) Članovi nadzornog odbora imenuju se istovremeno na period od četiri godine, s tim, da po isteku perioda od dvije godine od dana imenovanja skupština društva glasa o povjerenju članovima nadzornog odbora.

(3) Isto lice može biti imenovano za člana nadzornog odbora više puta bez ograničenja.

(4) Predsjednik i članovi nadzornog odbora upisuju se u Registar kod Komisije.

(5) Skupština može razriješiti predsjednika i članove nadzornog odbora i prije isteka perioda na koji su imenovani:

a) kad nadzorni odbor ili pojedini njegov član izgubi povjerenje dioničara;

b) kad nadzorni odbor, predsjednik ili njegov član izgubi povjerenje dioničara ili svojim djelovanjem naruši ugled dioničkog društva;

c) kad skupština utvrdi odgovornost predsjednika i članova nadzornog odbora za štetu koju je pretrpilo dioničko društvo zbog razloga iz čl. 258. i 261. ovog zakona;

d) i u drugim slučajevima utvrđenim statutom dioničkog društva.

(6) Kada je predsjednik ili član nadzornog odbora razriješen u toku trajanja mandata, licu koje je imenovano umjesto razriješenog mandat traje do isteka mandata nadzornog odbora.

(7) U društvima sa većinskim učešćem državnog kapitala pravna situacija iz prethodnog stava reguliše se aktom nadležnog državnog organa.

(8) Ako se u odgovarajućem postupku utvrdi da nisu postojali uslovi za razrješenje predsjednika ili člana nadzornog odbora oni imaju pravo na naknadu koju bi primali do isteka mandata

.

(9) Postupak imenovanja i razrješenja nadzornog odbora i ostala pitanja koja se odnose na upravljanje u društvima sa učešćem državnog kapitala uređuje se Uredbom o vršenju ovlaštenja organa Federacije Bosne i Hercegovine u privrednim društvima sa učešćem državnog kapitala.

Primjedbe na član 260.

Član 260.

(Odgovornost za nastale štete)

Predsjednik i članovi nadzornog odbora neograničeno solidarno odgovoraju za štete koje prouzrokuju neizvršavanjem ili neurednim izvršavanjem svojih dužnosti.

Amandman XLIII

Član 260. brisati

Obrazloženje

Ova odredba je nejasna i neprecizna. Postavlja se pitanje šta se podrazumijeva pod neizvršenjem ili neurednim izvršenjem svojih obaveza. Ne navodi se koja šteta (materijalna ili nematerijalna), koji oblik odgovornosti (objektivna ili subjektivna), na kome je teret dokazivanja, kome je šteta nanijeti (privrednom društvu ili terćem licu ili radniku), da li odgovara za namjernu štetu, krajnju nepažnju ili svaku štetu).

Dalje šta ako je neki član Nadzornog odbora glasao protiv te odluke da li je i on solidarno odgovoran. Ovako neprecizna odredba unosi pravnu nesigurnost.

Primjedba na član 263.

Član 263.

(Uprava)

(1) Uprava organizuje rad i rukovodi poslovanjem, zastupa i predstavlja dioničko društvo i odgovara za zakonitost poslovanja.

(2) Upravu dioničkog društva čini direktor, ili direktor i jedan ili više izvršnih direktora.

(3) Postupak izbora, imenovanja, razrješenja, sastav i način odlučivanja uprave dioničkog društva utvrđuje se statutom.

(4) Odredbe čl. 248. i 260. ovog zakona primjenjuju se i na članove uprave dioničkog društva.

Amandman XLIV

U članu 263. stavu 3. poslije riječi „ uprave“ dodaju se riječi „ i odnosima između direktora i izvršnih direktora“ a ostali tekst ostaje.

Obrazloženje

Statutom se moraju utvrditi odnosi između direktora i izvršnih direktora u pogledu poslova, odgovornosti, granica ovlaštenja, instrukcija i naloga. Problem na pravnom terenu postoji jer upravu imenuje nadzorni odbor – mandat direktora i izvršnim direktorima daje isti organ. Osim tada često su iz različitih političkih opcija.

Nakon izmjena navedeni član sada glasi:

**Član 263.
(Uprava)**

- (1) Uprava organizuje rad i rukovodi poslovanjem, zastupa i predstavlja dioničko društvo i odgovara za zakonitost poslovanja.
- (2) Upravu dioničkog društva čini direktor, ili direktor i jedan ili više izvršnih direktora.
- (3) Postupak izbora, imenovanja, razrješenja, sastav i način odlučivanja uprave i odnosima između direktora i izvršnih direktora dioničkog društva utvrđuje se statutom.
- (4) Odredbe čl. 248. i 260. ovog zakona primjenjuju se i na članove uprave dioničkog društva.

Primjedbe na Član 265.

**Član 265.
(Razrješenje članova)**

- (1) Način razrješenja članova uprave dioničkog društva i prije isteka mandata na koji su imenovani, utvrđuje se statutom društva.
- (2) U slučaju razrješenja članova uprave dioničkog društva prije isteka mandata shodno se primjenjuju odredbe člana 247. stav (5) ovog zakona.

Amandman XLV

U članu 265. iza riječi "Stav (5)" stavlja se zarez i dodaju riječi " (6), (7) i (8) i ostali dio teksta se nastavlja.

O b r a z l o ž e n j e

Smatramo da se smjena uprave dioničkog društva treba preciznije definisati a što smo predložili u primjedbi XLIII na član 247., te u tom slučaju ukoliko se prihvati naša primjedba na član 247. smatramo da se i odredba člana 265. stav 2. treba izmjeniti u smislu kako smo predložili.

Tako da član 265. nakon izmjene sada glasi:

- (1) Način razrješenja članova uprave dioničkog društva i prije isteka mandata na koji su imenovani, utvrđuje se statutom društva.
- (2) U slučaju razrješenja članova uprave dioničkog društva prije isteka mandata shodno se primjenjuju odredbe člana 247. stav (5), (6), (7) i (8) ovog zakona.

Primjedbe na Član 274:

**Član 274.
(Druga ovlaštenja članova)**

Član odbora za reviziju ovlašten je zahtijevati sazivanje sjednice skupštine i nadzornog odbora kada smatra da su ugroženi interesi dioničara ili utvrdi nepravilnosti u radu predsjednika ili članova nadzornog odbora, direktora ili članova uprave.

Amandman XLVI

U članu 274. riječi „član odbora za reviziju“ se zamjenjuju riječima „odbor za reviziju“ a dalji dio teksta se ne mijenja.

Obrazloženje

Usaglašavanje sa predlogom amandmana XXXVII i vrijedi obrazloženje dato uz taj amandman.

Nakon izmjena navedeni član sada glasi:

**Član 274.
(Druga ovlaštenja članova)**

Odbor za reviziju ovlašten je zahtijevati sazivanje sjednice skupštine i nadzornog odbora kada smatra da su ugroženi interesi dioničara ili utvrdi nepravilnosti u radu predsjednika ili članova nadzornog odbora, direktora ili članova uprave.

Primjedbe na član 340.

**Član 340.
(Nadzor)**

- (1) Ugovorom ili statutom može se odrediti da društvo sa ograničenom odgovornošću ima nadzorni odbor.
- (2) Nadzorni odbor obavezno je imati društvo koje ima više od deset članova i društvo koje ima osnovni kapital u iznosu većem od 1.000.000,00 KM i najmanje dva člana.

Amandman XLVII

U članu 340. stav 2. brisati.

O b r a z l o ž e n j e

Smatramo da predloženo rješenje nije dobro definisano jer se postavlja pitanje šta ukoliko društvo ima 10 članova i osnovni kapital manji od 1 milion KM ili obrnuto. Smatramo da je ovo potpuno neracionalno rješenje. Također, npr. kod porodičnih firmi gdje su vlasnici otac i sin, muž i žena prema predloženom rješenju moraju imati nadzorni odbor što je veoma neracionalno. Potpuno nepotrebno uvođenje nadzornog odbora što zahtjeva nove obaveze kompanijama.

Nakon izmjena navedeni član sada glasi:

Član 340. (Nadzor)

(1) Ugovorom ili statutom može se odrediti da društvo sa ograničenom odgovornošću ima nadzorni odbor.

Primjedba na Član 367.

Član 367.

(Kaznene odredbe za društvo)

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 200.000,00 KM društvo koje:

- a) obavlja djelatnost protivno odredbama ovog zakona;
- b) nema stvarno sjedište prema sjedištu upisanom u registar društava ili ne prijavi promjenu sjedišta za upis u registar društava;
- c) ima ili koristi firmu protivno odredbama ovog zakona ili u svojim poslovnim pismima i narudžbama ne navodi sve podatke u skladu s odredbama ovog zakona;
- d) poveća osnovni kapital protivno odredbama člana 130. ovog zakona;
- e) odobri ili prima uplate dionica u ratama protivno odredbama člana 133. ovog zakona ili oslobodi upisnika obaveze plaćanja upisanih dionica protivno odredbi člana 134. ovog zakona;
- f) poveća osnovni kapital emisijom novih dionica protivno odredbi člana 139. ovog zakona;
- g) poveća nominalnu vrijednost dionica ili emituje besplatne dionice ili ne prijavi povećanje nominalne vrijednosti dionica protivno odredbama čl. 144., 145. i 146. ovog zakona;
- h) poveća osnovni kapital iz vlastitih sredstava protivno odredbama čl. 152., 153., 154., 155. i 156. ovog zakona;
- i) ne plati iz vlastitih sredstava razliku između cijene i nominalne vrijednosti dionica u skladu s odredbama člana 157. ovog zakona;

- j) smanjenjem osnovnog kapitala ugrozi izvršavanje obaveza prema povjeriocima, protivno odredbama člana 161. ovog zakona;
- k) vrši isplate po osnovu smanjenja osnovnog kapitala ili odustane od emisije dionica čija nominalna vrijednost nije u cjelini plaćena, prije upisa smanjenja osnovnog kapitala u Registar emitenata, protivno odredbama člana 163. ovog zakona;
- l) ne obavijesti povjerioce o smanjenju osnovnog kapitala, u skladu s odredbama čl. 164. i 165. ovog zakona;
- m) vrši otkup dionica protivno odredbi člana 165. stav (3) ovog zakona;
- n) vrši smanjenje osnovnog kapitala protivno odredbama člana 167. ovog zakona;
- o) ne isplati povučene dionice u roku ili ne obavijesti Komisiju o rezultatima povlačenja u skladu s odredbama čl. 170. i 171. ovog zakona;
- p) ne otkupi ponuđene dionice u skladu s odredbama čl. 173. i 174. ovog zakona;
- r) poveća osnovni kapital prije izvršenog upisa smanjenja osnovnog kapitala, protivno odredbi člana 179. ovog zakona;
- s) ne vrši izdvajanje u fond rezervi u skladu s odredbama čl. 180. i 181. ovog zakona;
- t) koristi fond rezervi protivno odredbama člana 182. ovog zakona;
- u) dionice i privremenice emitovane umjesto poništenih prodaje protivno odredbama člana 192. ovog zakona;
- v) donese odluku o isplati protivno odredbama člana 196. stav (1) ovog zakona;
- z) isključi ili ograniči pravo preče kupnje dionica protivno odredbi člana 203. ovog zakona;
- aa) ne omogući dioničaru ili punomoćniku uvid u isprave u skladu s odredbama čl. 204. i 235. ovog zakona; bb) direktno ili indirektno upiše vlastite dionice ili stekne vlastite dionice ili ne izvijesti Komisiju o sticanju u roku protivno odredbama čl. 213., 214., 215., 216. i 217. ovog zakona; cc) ne smanji osnovni kapital ili ne donese odluku o prodaji vlastitih dionica suprotno odredbama člana 219. ovog zakona; dd) daje ili garantuje avanse, zajmove i kredite protivno odredbi člana 225. ovog zakona; ee) ne sazove skupštinu u roku protivno odredbama iz čl. 230., 231., 232. i 233. ovog zakona; ff) ne čuva isprave u skladu s odredbom člana 242. stav (1) ovog zakona;
- gg) ima nadzorni odbor sastavljen protivno odredbama člana 248. ovog zakona; hh) ne vodi knjigu udjela u skladu s odredbama čl. 318. i 319. ovog zakona; ii) nema nadzorni odbor u slučajevima iz člana 340. stav (2) ovog zakona; jj) ne održi skupštinu po nalogu suda u slučaju iz člana 345. ovog zakona; kk) poveća osnovni kapital protivno odredbama člana 348. ovog zakona; ll) odluku o smanjenju osnovnog kapitala ne dostavi registru društava ili ne objavi, u skladu s odredbama člana 350. ovog zakona; mm) ne obezbijedi odvojeno upravljanje imovinom spojenog ili pripojenog društva u skladu s odredbom člana 356. ovog zakona.

Amandman XLVIII

U članu 367. u stavu 1. riječi i brojevi „od 500,00 KM do 200.000,00 KM“ zamjenjuju se riječima i brojevima „od 500,00 KM do 15.000,00 KM“

U istom članu iza stava 1. dodaje se stav 2. koji glasi:

„Novčanom kaznom u iznosu od 15.000, 000 KM do 20.000,00 KM kaznit će se društvo za ponovljeni prekršaj iz stava 1. alineja 1.do 35. ovog člana.“

U istom članu iza stava 2. dodaje se stav 3. koji glasi:

„Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,000 do 50.000,000 KM kaznit će se društvo za svaki naredni ponovljeni prekršaj iz stava 1. ovog člana alineja od 1 do 35. ovog člana

O b r a z l o ž e n j e

U modernim pravnim sistemima i za zakonodavca važi pravilo „o ne pretjerivanju“. Također u posebnim zakonima iz oblasti finansija (banke, lizing društva) su propisane umjerene kazne do najviše 15.000,00 KM.

Dalje, predloženim tekstom Zakona kazne su nesrazmjerne trenutnoj ekonomskoj situaciji u BiH, te ih je potrebno smanjiti odnosno uskladiti srazmjerno ekonomskom stepenu razvoja društva kako za pravna tako i za fizička lica (odgovorna). Također treba napomenuti da je ovakvim rješenjem povrijeđeno načelo postupnosti. Dalje, predloženo rješenje dovodi do pravne nesigurnosti obzirom da se inspektor ostavlja da po slobodnoj ocjeni određuje kaznu za privredna društva. Na ovaj način privredna društva se stavljaju u neravnopravan položaj, prema ovom rješenju za isti prekršaj dva privredna društva mogu biti drastično različito kažnjena. S druge strane ovako nesrazmjerne kazne su dobra osnova za korupciju i druge nelegalne radnje. Shodno navedenom smatramo da su naše primjedbe opravdane te da se predviđene kazne moraju uskladiti sa ekonomskom situacijom zemlje.

Tako da član 367. nakon izmjena sada glasi:

Član 367.

Za prekršaj kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 15.000,00 KM društvo koje:

- 1) obavlja djelatnost protivno odredbama ovog zakona;
- 2) nema stvarno sjedište prema sjedištu upisanom u registar društava ili ne prijavi promjenu sjedišta za upis u registar društava ;
- 3) ima ili koristi firmu protivno odredbama ovog zakona ili u svojim poslovnim pismima i narudžbama ne navodi sve podatke u skladu s odredbama ovog zakona;
- 4) poveća osnovni kapital protivno odredbama člana 130. ovog zakona;
- 5) odobri ili prima uplate dionica u ratama protivno odredbama člana 133. ili oslobodi upisnika obaveze plaćanja upisanih dionica protivno odredbi člana 134. ovog zakona;
- 6) poveća osnovni kapital emisijom novih dionica protivno odredbi člana 139. ovog zakona;
- 7) poveća nominalnu vrijednost dionica ili emituje besplatne dionice ili ne prijavi povećanje nominalne vrijednosti dionica protivno odredbama čl. 144. do 146. ovog zakona;
- 8) poveća osnovni kapital iz vlastitih sredstava protivno odredbama čl. 152. do 156. ovog zakona;

- 9) ne plati iz vlastitih sredstava razliku između cijene i nominalne vrijednosti dionica u skladu sa odredbama člana 157. ovog zakona;
- 10) smanjenjem osnovnog kapitala ugrozi izvršavanje obaveza prema povjeriocima, protivno odredbama člana 161. ovog zakona;
- 11) vrši isplate po osnovu smanjenja osnovnog kapitala ili odustane od emisije dionica čija nominalna vrijednost nije u cjelini plaćena, prije upisa smanjenja osnovnog kapitala u Registar emitentata, protivno odredbama člana 163. ovog zakona;
- 12) ne obavijesti povjerioce o smanjenju osnovnog kapitala, u skladu sa odredbama čl. 164. i 165. ovog zakona;
- 13) vrši otkup dionica protivno odredbi člana 165. stav 3. ovog zakona;
- 14) vrši smanjenje osnovnog kapitala protivno odredbama člana 167. ovog zakona;
- 15) ne isplati povučene dionice u roku ili ne obavijesti Komisiju o rezultatima povlačenja u skladu sa odredbama članova. 170. i 171. ovog zakona;
- 16) ne otkupi ponuđene dionice u skladu sa odredbama čl. 173. i 174. ovog zakona;
- 17) poveća osnovni kapital prije izvršenog upisa smanjenja osnovnog kapitala, protivno odredbi člana 179. ovog zakona;
- 18) ne vrši izdvajanje u fond rezervi u skladu sa odredbama čl. 180. i 181. ovog zakona;
- 19) koristi fond rezervi protivno odredbama člana 182. ovog zakona;
- 20) dionice i privremenice emitovane umjesto poništenih prodaje protivno odredbama člana 192. ovog zakona;
- 21) donese odluku o isplati protivno odredbama člana 196. stav 1. ovog zakona;
- 22) ako isključi ili ograniči pravo preče kupnje dionica protivno odredbi člana 203. Zakona;
- 23) ne omogući dioničaru ili punomoćniku uvid u isprave u skladu sa odredbama čl. 204. i 235. ovog zakona;
- 24) direktno ili indirektno upiše vlastite dionice ili stekne vlastite dionice ili ne izvijesti Komisiju o sticanju u roku protivno odredbama čl. 213. do 217. ovog zakona;
- 25) ne smanji osnovni kapital ili ne donese odluku o prodaji vlastitih dionica suprotno odredbama čl. 219 ovog zakona;
- 26) daje ili garantira avanse, zajmove i kredite protivno odredbi člana 225. ovog zakona;
- 27) ne sazove skupštinu u roku protivno odredbama iz član. 230. do 233. ovog zakona;
- 28) ne čuva isprave u skladu sa odredbom člana 242. stav 1. ovog zakona;
- 29) ima nadzorni odbor sastavljen protivno odredbama člana 248. ovog zakona;
- 30) ne vodi knjigu udjela u skladu sa odredbama čl. 318. i 319. ovog zakona;
- 31) nema nadzorni odbor u slučajevima iz člana 340. stav 2. ovog zakona;
- 32) ne održi skupštinu po nalogu suda u slučaju iz člana 345. ovog zakona;
- 33) poveća osnovni kapital protivno odredbama člana 348. ovog zakona,
- 34) odluku o smanjenju osnovnog kapitala ne dostavi registru društava ili ne objavi, u skladu sa odredbama člana 350. ovog zakona.
- 35) ne osigura odvojeno upravljanje imovinom spojenog ili pripojenog društva u skladu sa odredbom člana 355. ovog zakona;

Novčanom kaznom u iznosu od 15.000, 000 KM do 50.000,00 KM kaznit će se društvo za ponovljeni prekršaj iz stava 1. alineja 1. do 35. ovog člana.

Novčanom kaznom u iznosu od 50.000,000 do 100.000,000 KM kaznit će se društvo za svaki naredni ponovljeni prekršaj iz stava 1. ovog alineja od 1 do 35. ovog člana srazmjerno težini učinjenog prekršaja.

Primjedba na član 368

Član 368.

(Kaznene odredbe za odgovorno lice)

Za prekršaj iz člana 367. ovog zakona kaznit će se i odgovorno lice u društvu novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 20.000,00 KM.

Amandman XLIX

U članu 368. u stavu 1. riječi “ od 50,00 KM do 20.000,00 KM” zamjenjuju se riječima “od 50.00 do 5.000,000”.

Iza stava 1. dodaje se stav 2. koji glasi:

Za ponovljeni prekršaj iz člana 367. ovog zakona odgovorno lice u društvu kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 KM do 15.000,00 KM.

O b r a z l o ž e n j e

Obrazloženje isto kao u amandmanu XLVIII kazne nesrazmjerno visoke u odnosu na ekonomsku situaciju i moć države. Stoga predlažemo kao i u prethodnom amandmanu da se kazne smanje.

Tako da nakon izmjena član 368. sada glasi:

Član 368.

(Kaznene odredbe za odgovorno lice)

Za prekršaj iz člana 367. ovog zakona kaznit će se i odgovorno lice u društvu novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 5.000,00 KM.

Za ponovljeni prekršaj iz člana 367. Ovog zakona odgovorno lice u društvu kaznit će se Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 KM do 15.000,00 KM.

Amandman L

Iza člana 371. dodaje se novi član 372. koji glasi:

„Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se odgovoran lica u nadležnim organima za nadzor, provedbu i primjenu ovog Zakona, ukoliko:

- a) pravilno ne obavlja primjenu, kontrolu i provedbu ovog Zakona i drugih podzakonskih akata;
- b) ne poduzme mjere kada je očito da je to morao obaviti
- c) pri obavljanju svog nadzora prekorači ili zloupotrebi svoje ovlasti, namjerno ili iz grube nepažnje;
- d) namjerno ili iz grube nepažnje ne poštuje propisane rokove
- e) namjerno ili iz grube nepažnje, neposrednim, nestručnim ili nezakonitim radom u obavljanju svog nadzora nanese veću materijalnu štetu subjektu nadzora ili drugoj osobi“.

O b r a z l o ž e n j e

Za prekršaje iz ovog zakona predviđena je kazna samo za: počinioca, odgovornu osobu i pravno lice, a ne i za odgovorno lice nadležnih organa za nadzor, provedbu i primjenu ovog Zakona, koji namjerno ili iz grube nepažnje ne vrši posao u skladu sa propisima i nanosi štetu: poslodavcima, fizičkim licima i institucijama države.

Napominjemo da je Ured za zakonodavstvo Vlade FBiH, svojim mišljenjem, potvrdio da ne postoje ustavne ili zakonske prepreke za uvođenje i ove vrste odgovornosti.

Stoga predlažemo da se u Zakonu u kaznenim odredbama uvedu kazne za ovlaštena lica u nadležnim organima koja sprovode Zakon kako smo definisali u prijedlogu. Time će se direktno uticati na smanjenje mita i korupcije i doprinijeće se efikasnijem i pravednijem sprovođenju zakona.

Sarajevo, 07.05. 2015.godina

Upravni odbor UP FBiH